

Underlag för genomförande av EU-förordning om invasiva främmande arter

Sammanfattning av förslag

Naturvårdsverket föreslår i samråd med Havs- och vattenmyndigheten följande:

- Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten anmäls till kommissionen som behöriga myndigheter för tillämpningen av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1143/2014 av den 22 oktober 2014 om förebyggande och hantering av introduktion och spridning av invasiva främmande arter
- Ändring i miljöbalken som ger regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer bemyndigande att meddela de föreskrifter som behövs om förebyggande och hantering av introduktion och spridning av invasiva främmande arter
- Ändringar i miljöbalken i form av sanktioner för överträdelse av EU-förordningen
- Framtagande av en svensk förordning för invasiva främmande arter

Författningsförslag (i kursiv)

8 kap. 5 § miljöbalken

Föreskrifter om förebyggande och hantering av introduktion och spridning av invasiva främmande arter som behövs till följd av Sveriges medlemskap i Europeiska unionen får meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

8 kap. 6 § miljöbalken

Föreskrifter eller beslut i enskilda fall enligt detta kapitel skall gälla omedelbart, även om de överklagas.

29 kap. 8 § miljöbalken

Till böter eller fängelse i högst två år döms den som med uppsåt eller av oaktsamhet

1. bryter mot en föreskrift för totalförsvaret som har meddelats med stöd av 1 kap. 5 §, om en överträdelse av den lagbestämmelse från vilken avvikelserna har föreskrivits är straffbelagd,
2. bryter mot en föreskrift om försiktighetsmått inom ett miljöskyddsområde, som regeringen har meddelat med stöd av 7 kap. 20 §,
3. bryter mot en föreskrift eller ett beslut om förbud mot utsläpp av avloppsvatten m.m. som regeringen har meddelat med stöd av 9 kap. 4 §,
4. bryter mot en föreskrift om försiktighetsmått vid miljöfarlig verksamhet som regeringen har meddelat med stöd av 9 kap. 5 §,
5. i ett miljöriskområde som avses i 10 kap. 17 § vidtar en åtgärd som ökar belastningen av föroreningar i eller omkring området, annars försämrar den miljömässiga situationen eller försvårar avhjälpandeåtgärder,
6. bryter mot den skyldighet att underhålla en vattenanläggning som följer av 11 kap. 17 § första stycket, 20 § första stycket eller 21 § första stycket,
7. bryter mot ett förbud till skydd för naturmiljön enligt 12 kap. 6 § fjärde stycket,
8. bryter mot bestämmelsen i 13 kap. 8 § om utredning innan en genteknisk verksamhet påbörjas eller mot en föreskrift om utredningen som regeringen har meddelat med stöd av 13 kap. 9 §,

9. bryter mot en föreskrift om försiktighetsmått vid genteknisk verksamhet som regeringen har meddelat med stöd av 13 kap. 11 §,
10. bryter mot skyldigheten att upprätta en kemikaliesäkerhetsrapport enligt vad som krävs i artiklarna 37.4 och 39.1 i förordning (EG) nr 1907/2006,
11. bryter mot skyldigheten att förse Europeiska kemikaliemyndigheten med information enligt vad som krävs i artiklarna 38, 39.2 och 66.1 i förordning (EG) nr 1907/2006,
12. bryter mot förbudet mot dumpning eller förbränning av avfall enligt 15 kap. 31 §, eller
13. bryter mot ett förbud mot fiske som i det enskilda fallet har beslutats med stöd av 28 kap. 13 §.
14. *vidtar någon av de åtgärder, med invasiv främmande art av unionsbetydelse, som anges i artikel 7.1 a – h i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1143/2014 av den 22 oktober 2014 om förebyggande och hantering av introduktion och spridning av invasiva främmande arter, utan att inneha ett sådant tillstånd som avses i artikel 8 eller 9 eller att verksamheten är tillåten enligt artikel 31 eller 32.*

För försök till brott som avses i första stycket 12 döms till ansvar enligt 23 kap. brottsbalken.

Ansvar ska inte dömas ut enligt denna paragraf, om ansvar för gärningen kan dömas ut enligt 1 § eller 9 § första stycket 5.

29 kap. 12 § miljöbalken

Djur, växter, produkter som utvunnits av djur eller växter, *svampar eller mikroorganismer som introduceras utanför sitt naturliga utbredningsområde*, utbrutet material vid täktverksamhet, kemiska produkter, biotekniska organismer eller varor innehållande kemiska produkter eller genetiskt modifierade organismer eller produkter som innehåller eller består av genetiskt modifierade organismer, vilka har varit föremål för brott enligt 1, 2, 2 b, 3, 4, 5, 6 eller 8 § får förklaras förverkade, om det inte är uppenbart oskäligt. Detsamma gäller värdet av egendomen eller utbytet av ett sådant brott.

Fortskaffningsmedel och annan egendom som har använts som hjälpmedel vid brott enligt 1, 2, 2 b, 3, 4, 5, 6 eller 8 § får förklaras förverkade, om det behövs för att förebygga brott eller om det annars finns särskilda skäl. Detsamma gäller egendom som varit avsedd att användas som hjälpmedel vid sådana brott, om brottet har fullbordats eller om förfarandet har utgjort ett straffbart försök eller en straffbar förberedelse. I stället för egendomen kan dess värde helt eller delvis förklaras förverkat.

Introduktion

Naturvårdsverket har fått i uppdrag att i samråd med Havs- och vattenmyndigheten (HaV) ta fram förslag på nationellt genomförande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1143/2014 av den 22 oktober 2014 om förebyggande och hantering av introduktion och spridning av invasiva främmande arter (IASF).

Naturvårdsverket och Havs- och Vattenmyndigheten har utgått från tidigare redovisat regeringsuppdrag (NV-00684-14) och de förvaltningsverktyg som behöver finnas på plats för att förordningen ska efterlevas:

- System för kontroll av införsel av invasiva främmande arter (IAS)
- Övervakningssystem
- Tillståndssystem för forskning och icke-forskning
- Tillsyn över att reglerna hålls
- System för praktiska åtgärder (begränsning av utbredning, utrotning/bekämpning med mera)

I denna redovisning kommer Naturvårdsverket att lämna förslag på vilka myndigheter som bör vara ansvariga för de olika systemen samt om ansvaret behöver regleras och i vissa fall hur det kan göras. Vidare lämnas förslag på sanktioner och i delar hur kontrollsystemet för införsel av IAS kan se ut. Ett antal frågor kan inte hanteras förrän beslut om en första förteckning över IAS av unionsbetydelse har

tagits. EU-kommissionen kommer att lägga fram ett förslag till en förteckning senast den 2 januari 2016 (men sannolikt redan i oktober med en planerad omröstning i slutet av november) och därefter ska medlemsstaterna enas. Medlemsstaterna kommer att rösta på den första listan över IAS av unionsbetydelse på genomförandekommitténs fjärde möte, i slutet av november 2015. Förslag till förteckningen kommer att delges medlemsstaterna cirka en månad innan röstning.

Med denna redovisning kommer återstå förtydliganden inom några områden. Av uppdraget framgår att vissa delar kan redovisas i november 2015. Det rör sig bl.a. om kontrollsystemet, övervakningssystemet och förslag på regler för tillståndsgivning.

Efterlevnaden av IASF kommer att kräva resurser som idag inte är finansierade. Förordningen medger att medlemsländerna kan ta betalt för sina åtgärder; bl.a. kan Tullverket ta betalt för sina kontroller. Naturvårdsverket lämnar inte här några förslag till hur det kan se ut men vill lyfta att det kan behöva redas ut hur arbetet kan och ska finansieras. Naturvårdsverket har tidigare lämnat underlag där kostnadsuppskattningar har gjorts för delar av arbetet med IAS, vilka kan behöva kompletteras.

Innehåll

I redovisningen finns följande:

1. Förslag på behöriga myndigheter
2. Förslag på sanktioner
3. Kontrollsystemet (art.15)
4. Övervakningssystemet (art. 14)
5. Utrotningsåtgärder
6. Tillstånd och tillsyn
7. Svenska regler för hantering av arter vi i Sverige betraktar som IAS
8. Övergångsbestämmelser
9. Framtida arbete
10. Konsekvenser, preliminär

1. Förslag på behöriga myndigheter

Av art. 24.2 IASF framgår att medlemsstaterna senast den 5 november 2015 ska underrätta EU-kommissionen om vilka myndigheter som ansvarar för tillämpningen av förordningen. Naturvårdsverket och Havs- och Vattenmyndigheten föreslås få samordnande ansvar inom sina respektive sakområden, dvs. den terrestra respektive den akvatiska naturvården. Det gäller bl.a. framtagande av handlingsplaner, anmälan om tidig upptäck, framtagande av riskbedömningar och tillståndsgivande. Dock ges Naturvårdsverket ansvar för rapporteringen till EU. Tullverket ansvarar för en del av kontrollsystemet (art.15). Som huvudregel föreslås Länsstyrelserna få tillsynsansvar för att följa upp förordningens bestämmelser och de regler som följer av den, bl.a. efterlevnaden av handlingsplanerna. Även ansvar för de operativa åtgärderna, exempelvis utrotning eller begränsning av IAS:s utbredning föreslås som huvudregel att vara länsstyrelsernas. Vid framtagande av handlingsplaner för IAS kan det bestämmas om någon annan myndighet än länsstyrelserna ska vara ansvariga för tillsyn och eller åtgärder. Länsstyrelserna ska även kunna överlåta genomförande av åtgärder och det operativa tillsynsansvaret till relevanta aktörer härunder till kommunerna. Till följd av detta kommer miljötillsynsförordningen behöva ändras för att spegla de nya tillsynsansvaren. Förslag på förordningstext återkommer Naturvårdsverket med i november 2015.

Det redovisade förslaget till ansvarsfördelning har stämts av med Statens jordbruksverk, Skogsstyrelsen, länsstyrelserna och Tullverket på handläggarnivå dels på ett möte, dels på ett samrådsmöte. Myndigheterna har även getts möjlighet att lämna förslag på ansvarsfördelningen

skriftligen. Skogsstyrelsen och Statens Jordbruksverk har lämnat synpunkter. Tullverket har kompletterat kapitlet om kontrollsystemet.

Statens Jordbruksverk anser att verket inte ska vara behörig myndighet enligt förordningen, men ser områden där det finns behov av samråd. Statens Jordbruksverk lyfter även att IASF inte är tillämplig på växtskadegörare som regleras i direktiv 2000/29/EG eller med stöd av artikel 16.3 i det direktivet (art. 2.2. d IASF). En ny EU-förordning för dessa håller på att förhandlas fram. Det kan bli så att den nya förordningen om växtskadegörare (PHL) får täcka en del av de invasiva främmande växterna (de som kan allvarligt skada andra växter). De kan alltså komma att regleras i den nya PHL-förordningen som karantänsskadegörare). I så fall blir Statens Jordbruksverk ansvarigt för dessa karantänsskadegörare. Ingen av de växter som nu diskuteras för listan på arter av unionsbetydelse är reglerade i direktiv 2000/29/EG eller med stöd av artikel 16.3 i det direktivet.

Skogsstyrelsen har framfört att myndigheten bör ha ett bemyndigande att ansvara för beslut som rör sådana trädslag där syftet med odlingen av trädslaget ifråga är virkesproduktion (Skogsstyrelsens yttrande finns som bilaga). Detta då myndigheten har ansvar för detta område och även bedriver tillsyn med mera. Naturvårdsverket och Havs- och Vattenmyndigheten anser att det överordnade ansvaret för IAS bör ligga på de myndigheter som i övrigt har det överordnade ansvaret för naturvård. Skogsstyrelsen lyfter GMO-lagstiftningen som ett exempel där sektorsmyndigheterna har ett ansvar utifrån arternas användningsområde. Konsekvensen har dock blivit att det är svårt att upprätthålla ett överordnat ansvar på Naturvårdsverket då verksamheten är liten och besluten tas av andra myndigheter. De flesta andra länder inom EU har valt att hålla GMO-ansvaret samlat. Skulle principen om sektorsansvar för IAS gälla skulle även Statens Jordbruksverk ges bemyndigande för alla arter inom dess sektorsansvar (bl.a. trädgårdväxter, sällskapsdjur och andra arter som nyttjas kommersiellt). Syftet med IASF (art. 1) är att skydda den biologiska mångfalden. Därför bör de myndigheter som har detta som främsta uppgift ha huvudansvar i förordningen för alla arter. Sektorsmyndigheter bör ha möjlighet att yttra sig över förslag till beslut. Det framgår av tabell för myndighetsansvar var detta bör ske.

Naturvårdsverket föreslår att det i 8 kap. miljöbalken förs in ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer att meddela de forskrifter som behövs för att fullgöra de skyldigheter som följer av bl.a. IASF. Med stöd av det nya bemyndigandet föreslår Naturvårdsverket vidare att regeringen beslutar om en förordning för IAS. I den kommer bl.a. ansvarsfördelningen för behöriga myndigheter att framgå. I november kommer Naturvårdsverket att återkomma med förslag på förordningstext. Bestämmelsen föreslås ha beteckningen 8 kap. 5 §, innebärande att nuvarande 5 § ändras beteckning till 6 §, och följande lydelse.

Foreskrifter om förebyggande och hantering av introduktion och spridning av invasiva främmande arter som behövs till följd av Sveriges medlemskap i Europeiska unionen får meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

Förordningens artikel	Område	Förslag till myndighetsansvar, här framgår inte var ansvaret regleras, det kan vara i förordning eller instruktion
Art 5.2	Riskbedömning för arter som Sverige vill föra upp på unionslistan	Naturvårdsverket eller Havs- och Vattenmyndigheten ansvariga (uppdelning utifrån artansvar, krävs först efter det att den första listan är beslutad). Samråd ska ske med berörda myndigheter.
Art 7.1-2	Utföra nödvändiga åtgärder och tillsyn för att hindra introduktion och spridning av IAS	Länsstyrelsen som huvudregel (tillsyn och operativa åtgärder ska kunna överlåtas), Tullverket (kontroll mot tredje land), Naturvårdsverket och Havs- och Vattenmyndigheten (informationsinsatser och

Art 7.2	Föreskrifter och Vägledning om åtgärder	utbildning). Naturvårdsverket och Havs- och Vattenmyndigheten (övriga myndigheter ev. anpassning av befintliga föreskrifter).
Art 8	Utfärda tillstånd för forskning på IAS	Naturvårdsverket och Havs- och Vattenmyndigheten behöriga myndigheter beroende på art (berörda myndigheter ska ges tillfälle att yttra sig) .
Art 8.5 och 8.8	Tillsyn med tillstånd för forskning, beredningsplan	Vi avvaktar med förslag till november, kan ev. vara länsstyrelsen.
Art 9	Tillstånd för annat än forskning	Naturvårdsverket och Havs- och Vattenmyndigheten behöriga myndigheter beroende på art. Berörda myndigheter ska ges tillfälle att yttra sig.
Art 9.	Tillsyn med tillstånd för annat än forskning	Länsstyrelsen.
Art 10	Nödåtgärder – föreskrifter.	Naturvårdsverket och Havs- och Vattenmyndigheten ansvariga myndigheter beroende på art.
Art 10 Art 11	Nödåtgärder – utförare Föreslå arter av regional betydelse	Länsstyrelsen (kan överlåta praktiska ansvaret) För detta behövs inga behöriga myndigheter. Det är medlemsstaten och därmed regeringen som lämnar förslag. Vi föreslår att Naturvårdsverket och Havs- och Vattenmyndigheten ges bemyndigande att lämna förslag till regeringen (uppdelning utifrån artansvar). Samråd ska ske med berörda myndigheter. Andra berörda myndigheter eller kommuner kan lämna egna förslag till de behöriga myndigheterna.
Art 11	Åtgärder och tillsyn med arter av regional betydelse	Samma myndigheter som de som ansvarar för unionsarterna (uppdelning utifrån artansvar) se 7.1-2.
Art 12.1	Upprätta en förteckning för IAS av medlemsstatsbetydelse	Inga behöriga myndigheter behöver utses. Det är medlemsstaterna som upprättar en förteckning över nationella IAS, det bör alltså tas ett regeringsbeslut. Vi föreslår att Naturvårdsverket och Havs- och Vattenmyndigheten ges bemyndigande att föreslå arter på samma sätt som för art. 11. Samråd ska ske med berörda myndigheter.
Art 12.1	Åtgärder och tillsyn för arter av medlemsstatsbetydelse	Samma myndigheter som de som ansvarar för unionsarterna. Se art 7.1-2
Art 13:1	Medlemsstaterna har analyserat och prioriterat spridningsvägarna för oavsiktlig introduktion och spridning av IAS	Naturvårdsverket och Havs- och Vattenmyndigheten blir ansvariga för analys och prioriterade åtgärder (uppdelning utifrån artansvar).
Art 13:2	Medlemsstaterna har upprättat och genomfört handlingsplan för de prioriterade spridningsvägarna	Naturvårdsverket och Havs- och Vattenmyndigheten blir ansvariga för utformning av handlingsplanerna för nationella villkor (uppdelning utifrån artansvar). Samråd bör ske med berörda myndigheter.
Art 13:5	Medlemsstaterna har gjort översyn av	Naturvårdsverket och Havs- och Vattenmyndigheten (uppdelning utifrån artansvar). Samråd bör ske med

	handlingsplan för spridningsvägarna	berörda myndigheter.
Art 14:1	Medlemsstaterna har etablerat övervaknings-system för IAS av unionsbetydelse	Naturvårdsverket och Havs- och Vattenmyndigheten blir ansvariga myndigheter beroende på art. En rad myndigheter (länsstyrelserna, kommunerna, Statens Jordbruksverk) behöver bidra här liksom allmänheten har en roll att spela.
Art 15:1	Medlemsstaterna har infört strukturer för utförande av offentliga kontroller av IAS som förs in till Sverige från tredje land	Tullverket ansvarar för kontroller vid tredjelandgräns med bistånd från andra myndigheter.
Art 15.2	Riskbedömningar på varor	Naturvårdsverket och Havs- och Vattenmyndigheten behöriga myndigheter beroende på art.
Art 15.3	Kontroll av varor	Naturvårdsverket och Havs- och Vattenmyndigheten om inte annan myndighet redan kontrollerar samma vara.
Art 15.4	Övergång av varor till bl.a. fri omsättning	Tullverket – <i>förfarandet behöver fastläggas närmare</i>
Art 15.5	Hålla kvar varor	Tullverket
Art 15.6	Möjlighet att bestämma om betalning för kostnader	Ingen behörig myndighet behövs, men <i>frågan om kostnadstäckning behöver fördjupas</i>
Art 16.1	Anmälning av tidig upptäckt till behörig myndighet	Naturvårdsverket och Havs- och Vattenmyndigheten ska ta emot anmälningar om tidig upptäckt. Det bör i förordning göras klart att myndigheter med ansvar inom övervakningen och kontrollen har plikt att anmäla tidig upptäckt till Naturvårdsverket och Havs- och Vattenmyndigheten (möjligen på en gemensam anmälningsplattform för att underlätta för rapportören). Alla aktörer även allmänheten bör ha möjlighet att anmäla.
Art 16.2	Anmälning till KOM och övriga medlemsstaterna	Naturvårdsverket och Havs- och Vattenmyndigheten för respektive art.
Art 17.1	Snabb utrotning praktiska åtgärder	Länsstyrelsen som huvudregel.
Art 17.2-3	Tillsyn med snabb utrotning	Länsstyrelsen som huvudregel.
Art 17.4	Informera KOM och MS om åtgärderna	Naturvårdsverket och Havs- och Vattenmyndigheten är ansvariga att ta fram informationen (uppdelning utifrån artansvar).
Art 18.1	Beslut om att inte utrota en art av unionsbetydelse	Naturvårdsverket och Hav görs ansvariga att föreslå att avstå från utrotning beroende på art. Det är regeringen som anmäler till EU-kommissionen. Föreskriftsrätt behövs om det ska vara möjligt att ansöka om att inte utrota. Berörda myndigheter ska ges tillfälle att yttra sig över förslag till beslut.
Art 18.4	Vidta inneslutnings-åtgärder	Naturvårdsverket och Havs- och Vattenmyndigheten ges bemyndigande att utforma föreskrifter om inneslutningsåtgärder (uppdelning utifrån artansvar).
Art 18.4	Tillsyn av inneslutnings-	Länsstyrelsen som huvudregel.

	åtgärder för unionsarter som inte utrotas	
Art 19:1-3	MS har infört effektiva hanteringsåtgärder för IAS av unionsbetydelse som har stor spridning inom landet	Hav och Naturvårdsverket blir ansvariga myndigheter för art. 19. Hur arbetet ska bedrivas behöver utredas vidare när unionslistan är klar. Samarbete och stöd behövs från både myndigheter och berörda aktörer.
Art 19.5	Underrättelse till andra medlemsstater och EU-kommissionen om risk för spridning av unionsart	Naturvårdsverket och Havs- och Vattenmyndigheten anmäler till EU-kommissionen och informerar övriga. Se art. 16.2.
Art 20.1-2	Återställa skadade ekosystem	Havs- och Vattenmyndigheten och Naturvårdsverket blir ansvariga myndigheter beroende på art/ekosystem och ska ha föreskriftsrätt för detta arbete. Utföransvaret kommer sannolikt att ligga på länsstyrelserna.
Art 22	Samarbete regionalt	Havs- och Vattenmyndigheten och Naturvårdsverket blir ansvariga myndigheter för samarbete och samordning med andra medlemsstater, från fall till fall avgörs vilken myndighet som har huvudansvar.
Art 24:1	Medlemsstaten ska rapportera till EU-kommissionen	Naturvårdsverket blir ansvarig för rapportering.
Art 26	Allmänhetens deltagande	Naturvårdsverket och Hav är ansvariga för detta. Både miljöorganisationer och berörda branscher kommer involveras.
Art 27	Kommitté för delegerade akter härunder arter av unionsbetydelse	Havs- och Vattenmyndigheten är ordinarie representant, Naturvårdsverket deltar också.
Art 28	Vetenskapligt forum	Naturvårdsverket är ordinarie representant. Havs- och Vattenmyndigheten deltar också.
Art 31 och 32	Övergångsbestämmelse r; icke kommersiella ägare av sällskapsdjur och kommersiella lager	Naturvårdsverket och Havs- och Vattenmyndigheten ges föreskriftsrätt för art. 31 och 32. Föreskrifter tas fram i nära samarbete med berörda myndigheter, länsstyrelserna och Statens Jordbruksverk.
Art 31.2	Icke-kommersiella ägare ska informeras av behöriga myndigheter, övergångsbestämmelser	Naturvårdsverket och Havs- och Vattenmyndigheten utses vara behöriga myndigheter. Naturvårdsverket håller i nationell informationskampanj tillsammans med Havs- och Vattenmyndigheten och övriga berörda myndigheter särskilt länsstyrelserna.
Art 31.3	Möjlighet för ägare att lämna sina djur	Länsstyrelserna ges bemyndigande att ta emot och avliva sällskapsdjur som är IAS.
Art 31.4	Anläggningar för djur	Ansvarig myndighet för tillsyn enligt art. 8, alltså länsstyrelserna.
Art 32.1-31.2	Övergångsbestämmelser för kommersiella lager av arter som kommer på unionslistan, bl.a. tillsyn	Länsstyrelserna föreslås vara ansvarig myndighet för tillstånd och tillsyn här.
Art. 32.3	Återkalla tillstånd för	Länsstyrelserna blir ansvariga myndigheter då de ger

vattenbruk

odlingstillstånden. Statens Jordbruksverk får kännedom om återkallat tillstånd.

2. Sanktioner

I art.30 i IASF ställs krav på att medlemsländerna inför sanktioner för överträdelser av förordningen. För att säkerställa att bestämmelserna i denna förordning efterlevs är det viktigt att medlemsstaterna inför effektiva, proportionella och avskräckande sanktioner mot överträdelser med hänsyn till överträdelsens art och allvar, principen om kostnadstäckning och principen att förorenaren betalar. De får bl.a. innefatta böter, beslagtagande och omedelbart tillfälligt upphävande eller återkallande av ett tillstånd som utfärdats i enlighet med artikel 8.

Naturvårdsverket anser att fängelse bör ingå i straffskalan eftersom olaglig introduktion av IAS kan orsaka omfattande skador på biologisk mångfald som inte går att återställa, men även samhällsekonomiska skador så som hälsoproblem för människor. Vidare bör böter ingå i straffskalan för de fallen där skadan med anledning av brottet inte kan bli så omfattande.

2.1 Överträdelser

Naturvårdsverket kan se att följande överträdelser av förordningen kan bli aktuella:

1. Överträdelse av art. 7 där förbud råder mot att avsiktligt bl.a. föra in IAS av unionsbetydelse.
2. a). Någon bedriver sådan verksamhet som avses i art. 8 eller 9 utan behövligt tillstånd.
b). Någon bryter mot ett villkor i tillstånd meddelat i enlighet med art. 8 eller 9.
3. I art. 31 finns övergångsbestämmelser för ägare av sällskapsdjur som tillhör de arter som ingår i unionsförteckningen. Om ägarna inte kan säkerställa att villkoren i p. 1 uppfylls får de inte tillåtas behålla djuren. Medlemsstaterna får ge ägarna möjlighet att lämna ifrån sig djuren. Sanktioner skulle kunna bli aktuella om ägarna inte vill lämna ifrån sig djuren.
4. I art. 32 finns övergångsbestämmelser för kommersiella lager av IAS där innehavare tillåts att upp till två år bl.a. hålla dessa förutsatt att exemplaren förvaras och transporteras i sluten förvaring och att *alla lämpliga åtgärder vidtas* för att se till att de bl.a. inte kan reproducera sig. Sanktioner skulle kunna bli aktuella om en innehavare inte sköter hanteringen av arten och inte gör sig av med lagret inom rätt tid.

2.2 Artikel 7 IASF

I art. 7.1 IASF finns ett antal förbud mot avsiktlig introduktion av IAS av unionsbetydelse.

Naturvårdsverket anser att även introduktion pga. oaktsamhet bör sanktioneras. I art. 7.2 anges att medlemsstaterna ska vidta alla nödvändiga åtgärder för att förebygga oavsiktlig introduktion eller spridning, inbegripet, i tillämpliga fall, pga. grov vårdslöshet, av IAS av unionsbetydelse. Vidare står i art. 23 att medlemsstaterna får behålla eller anta strängare regler i syfte att förhindra introduktion, etablering och spridning av IAS. Åtgärderna ska vara förenliga med EUF-fördraget och anmälas till kommissionen i enlighet med unionsrätten. Naturvårdsverket bedömer att det med stöd av dessa bestämmelser går att ha sanktioner även för brott pga. oaktsamhet. Som nämndes ovan anser vi att böter och fängelse bör ingå i straffskalan. Detta behöver regleras i en ny bestämmelse och vi anser att det lämpligen görs i en ny punkt i 29 kap. 8 § miljöbalken. Paragrafen, som har karaktären av en straffkatalog, omfattar brott mot olika handlingsregler i miljöbalken eller i av regeringen meddelade förordningar, men även brott mot annan EU-förordning. Naturvårdsverket föreslår att tillägget i bestämmelsen ska ha följande lydelse.

Till böter eller fängelse i högst två år döms den som med uppsåt eller av oaktsamhet

- X. *vidtar någon av de åtgärder, med invasiv främmande art av unionsbetydelse, som anges i artikel 7.1 a – h i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1143/2014 av den 22 oktober 2014 om förebyggande och hantering av introduktion och spridning av invasiva främmande arter, utan att inneha ett sådant tillstånd som avses i artikel 8 eller 9 eller att verksamheten är tillåten enligt artikel 31 eller 32.*

I 27 kap. rättegångsbalken finns bestämmelser om beslag. Såvitt vi kan bedöma är de tillämpliga även för brott mot 29 kap. miljöbalken. I 29 kap. 12 § finns bestämmelser om förverkande. För att omfatta samtliga möjliga IAS behöver bestämmelsen kompletteras så att den även gäller svampar eller mikroorganismer som introduceras utanför sitt naturliga utbredningsområde. Därför föreslås bestämmelsen ha följande lydelse.

”Djur, växter, produkter som utvunnits av djur eller växter, svampar eller mikroorganismer som introduceras utanför sitt naturliga utbredningsområde, utbrutet material vid täktverksamhet, kemiska produkter, biotekniska organismer eller varor innehållande kemiska produkter eller genetiskt modifierade organismer eller produkter som innehåller eller består av genetiskt modifierade organismer, vilka har varit föremål för brott enligt 1, 2, 2 b, 3, 4, 5, 6 eller 8 § får förklaras förverkade, om det inte är uppenbart oskäligt. Detsamma gäller värdet av egendomen eller utbytet av ett sådant brott.”

2.3 Artiklarna 8 och 9 IASF

Som nämndes ovan under kapitel 1 föreslår vi att regeringen med stöd av det nya bemyndigandet i 8 kap. 5 § miljöbalken beslutar om en svensk IAS-förordning. I den kommer bl.a. behöriga myndigheters befogenhet att utfärda tillstånd för viss verksamhet att regleras.

I art. 8 och 9 IASF föreskrivs om möjliga tillstånd som kan ges, vilket medför att åtgärder som egentligen är förbjudna enligt art.7.1 IASF får vidtas. Dessa artiklar kan därför ses som undantag från förbudet i art. 7.1.

Om någon skulle bedriva sådan verksamhet som avses i art. 8 eller 9 utan att inneha behövligt tillstånd, bedömer vi att personen bryter mot art. 7. Till art. 7 finns sanktioner kopplade i 29 kap. 8 § miljöbalken (se ovan).

För de fall där en tillståndsinnehavare bryter mot ett villkor i tillståndet, föreslår vi att tillståndsmyndigheterna i den svenska IAS-förordningen ges behörighet att återkalla tillstånden. I miljöbalkens 26 kap. finns bestämmelser om förelägganden, förbud, vite m.m. som tillsynsmyndigheterna kan använda i sin tillsynsverksamhet. Bemyndigande för regeringen att i den svenska IAS-förordningen föreskriva om att kapitlet även ska gälla i fråga om tillsyn över att EU-förordningar inom miljöbalkens tillämpningsområde följs, finns i 26 kap. 5 §.

2.4 Övergångsbestämmelserna i art. 31 och 32 IASF

I art. 31 IASF finns övergångsbestämmelser för ägare till sällskapsdjur som tillhör de arter som ingår i unionsförteckningen. De ägare som inte kan säkerställa att angivna villkor uppfylls får inte tillåtas behålla djuren. De får då ges möjlighet att lämna ifrån sig djuren. Om ägaren ändå inte lämnar ifrån sig djuren, kan tillsynsmyndigheten använda sig av miljöbalkens 26 kapitel (se ovan under 2.3). När en ägare av ett sällskapsdjur inte följer de villkor som gäller enligt art. 31 är det en överträdelse av art. 7.1 b, otillåtet hållande, som aktualiserar sanktionerna i 29 kap. 8 § miljöbalken.

I art. 32 finns övergångsbestämmelser för kommersiella lager av IAS där innehavare tillåts att upp till två år bl.a. hålla dessa förutsatt att exemplaren förvaras och transporteras i sluten förvaring och att alla lämpliga åtgärder vidtas för att se till att de bl.a. inte kan reproducera sig. Liknande resonemang

som det för sällskapsdjur kan appliceras på situationen när en innehavare ex. inte sköter hanteringen av arten eller inte gör sig av med lagret inom rätt tid.

3. Kontrollsystem (Art. 15)

Enligt art 15.1 ska medlemsstaterna senast den 2 januari 2016 ha infört fullt fungerande strukturer för att utföra offentliga kontroller, som ska tillämpas på kategorier av varor som omfattas av särskilda kodnummer i den kombinerade nomenklatur som framgår av unionsförteckning över arter. Detta för att hindra avsiktlig introduktion av IAS i unionen. I det följande finns ett första förslag till hur systemet kan se ut och tänkas fungera. Naturvårdsverket kommer i november återkomma med ett mera utförligt förslag.

System för kontroll av varor, klassificerade med varukoder (tulltaxenummer) finns på andra områden. De går i korthet ut på att när en vara ska importeras så lämnas en varukod till Tullmyndighetens datasystem via en tulldeklaration. Ifall koden är kopplad till en restriktion så reagerar systemet på varan och tullpersonalen måste då kontrollera lämnade uppgifter. Tullen kollar att nödvändiga tillstånd finns. Även fysiska kontroller kan förekomma. De fysiska kontrollerna för djur och växter utförs av Statens Jordbruksverk:s personal, som kontrollerar om djur och växter uppfyller villkoren för att få tas in och sedan fattar beslut.

Vid diskussioner inom EU och med Tullverket i Sverige har framkommit att kontroll via varukoder kan vara ett trubbigt instrument samt allt för omfattande i relation till den mängd sändningar som det är relevant att kontrollera. Antalet varukoder är enligt DG TAXUD begränsat. Denna nomenklatur är till för att fastställa tullar och avgifter samt att få handelsstatistik.

För att klargöra roller och ansvar ges först en kort redovisning av det ansvar som Tullverket har på områden som ligger nära IAS:

Tullverket är en myndighet som kan agera när transportmedel och varor kommer från tredje land. För detta gäller en anmälningsskyldighet och denna regleras enligt tullkodex (2913/92), tillämpningskodex (2454/93), tullagen (2000:1281), tullförordningen (2000:1306) samt vissa andra bestämmelser.

Vissa varor, så kallade restriktionsvaror, omfattas av särskilda bestämmelser där Tullverket samverkar med andra myndigheter, exempelvis Statens Jordbruksverk, Livsmedelsverket m.fl. Dessa varor omfattas ofta av tillstånd samt särskilda krav som exempelvis veterinärkontroller och växtinspektioner. I normalfallet måste en sådan import föränsas till restriktionsmyndigheterna (myndigheter med ansvar för denna typ av varor) samt veterinärkontrolleras och godkännas innan varan får tas in i landet. Det vanligaste scenariot är att detta deklarerar i en anmälan till fri omsättning, att importören deklarerar att varan är veterinärkontrollerad och att ett godkännande för införsel finns. Varor som omfattas av restriktionsbestämmelser valideras ofta i tulldatasystem. Om alla villkor för införsel inte är uppfyllda hamnar varorna i en särskild kanal (röd kanal) och där en kontroll att alla villkor är uppfyllda görs. Om villkoren inte är uppfyllda stoppas sändningen och restriktions-myndigheten kontaktas. Under denna tid ligger varan kvar på lager och står under tullkontroll.

Andra varor är sådana som smugglas in. Dessa är alltid svåra att upptäcka. Det rör sig om icke anmälda varor som ofta är bipackade i sändningar. För att upptäcka smugglingsvaror är Tullverket beroende av riskanalyser och underrättelser. Vad gäller restriktionsvaror har Tullverket inte sak kompetens och är beroende av riskbedömningar samt djupare kompetens från andra myndigheter. Vilka kontroller som ska prioriteras och genomföras bestäms ofta i samverkan med restriktionsmyndigheterna. Tullverket stödjer sig här på lag (2000:1225) om straff för smuggling, tullagen och lag (1996:701) om Tullverkets befogenheter vid Sveriges gräns mot ett annat land inom Europeiska unionen.

Art. 15 omfattar offentlig kontroll av IAS arter som kommer utifrån unionen. Artikeln reglerar inte handel inom EU. Det system som ska byggas upp och meddelas till kommissionen senast den 1 januari 2016 omfattar alltså inte kontroll av IAS som är varor och som redan finns inom EU. Ifall vi i Sverige vill kunna kontrollera gränsöverskridande sändningar även inom unionen och upprätthålla förbudet i art.7.1 d IASF (förbud mot att transportera IAS av unionsbetydelse till, från eller inom unionen etc.) kan vi sannolikt behöva ändra lagen om Tullverkets befogenheter vid Sveriges gräns mot ett annat land inom Europeiska unionen. Den tillämpas i normalfallet på varor som är i fri omsättning och kommer från ett annat EU-land. Även om 3 § p. 10 omfattar vissa djur och p.11 nämner djur/djurprodukter där det ska finnas särskild anledning att misstänka smittsam sjukdom eller annan allvarlig hälsorisk, är det tveksamt om bestämmelsen omfattar IAS. Tullkontrollen av varor från annat EU-land är inriktad på att hitta varor så som vapen och narkotika samt ska inte hindra det fria flödet av varor inom EU. Naturvårdsverkets förslag är att förbudet i art.7.1.d i första hand blir en uppgift för länsstyrelserna med hjälp av polisen. Skulle det visa sig att inflödet av IAS som är varor från andra medlemsstater blir mycket stort kan det finnas anledning att ändra nämnda lag (vilket skulle behöva notifieras enligt EUF-fördraget).

Med nuvarande kunskap blir systemet i korthet följande. En importör av varor som ingår i en av de kategorier av varor som omfattas av tullkodnummer som tas upp på unionslistan ska anmäla sin import till Naturvårdsverket och Havs- och Vattenmyndigheten för godkännande innan varan anmäls till Tullverket.

Just nu ser förslaget för myndigheternas, inkl. Tullverkets, ansvar för art. 15 ut som följer:

Art. 15.2 gäller riskbedömningskontroller. I de handlingsplaner som tas fram av Havs- och Vattenmyndigheten och Naturvårdsverket enligt art. 13 framgår även de riskbedömningar som gäller för eventuella varor. Denna del kommuniceras med Tullverket från de myndigheter som har kunskap om IAS.

Art. 15.3 rör särskilda kontroller av handlingar, identitet och vid behov fysiska kontroller. Förslaget är att använda liknande strukturer som finns idag med att restriktionsmyndigheterna ansvarar för denna kontroll och att Tullverket föreslås komma in i ett senare skede när varor anmäls till fri omsättning eller andra tullförfaranden. Det innebär att importörer ska anmäla import av varor som är omfattade av IASF och eventuellt söka tillstånd hos Naturvårdsverket och Havs- och Vattenmyndigheten. Naturvårdsverket och Havs- och Vattenmyndigheten kan delegera den fysiska kontrollen till särskilda sakområdesexperter (Statens Jordbruksverk, Naturhistoriska Riksmuseet, m fl.). I de fall där varan i fråga redan omfattas av kontroller i enlighet med andra EU-regler^{1[1]} övertar myndigheten med ansvar för den kontrollen, ansvaret för kontrollen med varan som kan vara en IAS av unionsbetydelse. Det rör sig om kontroll med införsel av livsmedel och foder, levande djur och växter samt växtdelar. Hur den precisa tolkningen av delningen av ansvaret ska se ut behöver Naturvårdsverket återkomma om efter samråd med Statens Jordbruksverk.

Art. 15.4 handlar om hantering av varor under olika former av tullförfaranden och kan relateras till en anmälningsskyldighet till Tullverket. Här behövs ett nationellt ställningstagande om hur IAS-varor ska hanteras vid denna anmälan och om det är tillräckligt att restriktionsmyndigheterna får denna information från Tullverket eller via krav på föranmälan från importören, som ofta finns för andra restriktionsvaror. I art. 15.3 görs en uppdelning om varan redan omfattas av kontroller enligt EU-rätten (samma rättsakter som i art. 15.3) eller inte. Även här behöver Naturvårdsverket återkomma om hur ansvarsfördelningen ska tolkas.

^{1[1]} Förordning (EG) nr 882/2004 (livsmedel och foder), direktiv 91/496/EEG och 97/78/EG (veterinärkontroll) och direktiv 2000/29/EG (växtskadegörare)

Art. 15.5. Om förordningen inte efterlevs och att varorna ska kvarhållas. Här behöver rutiner upprättas för hur detta ska ske och vad som gäller. Ett beslut från restriktionsmyndigheten krävs om vad som ska hända med varorna och sedan får Tullverket hantera varan ur tullsypunkt. Art. 15.5 gäller sannolikt även smuggling och vad som ska hända med icke anmälda varor. Då bör smugglingslagen tillämpas när varorna tas i beslag.

Art. 15.6 En avgift ska kunna tas ut av importören. Naturvårdsverket kommer behöva återkomma med vilken myndighet som ska göra det.

Naturvårdsverket kommer att föreslå en paragraf i den svenska förordning för IAS som motsvarar 21 § artskyddsförordningen (2007:845) och som gör det möjligt att begränsa de tullkontor genom vilka IAS får föras in till eller ut från Sverige. Detta för att begränsa antalet tullkontor där fysiska kontroller ska göras.

4. Övervakningssystem (art. 14)

Ett övervakningssystem ska inrättas enligt art. 14. Övervakningssystemet ska omfatta hela Sveriges territorium och kunna fastställa förekomst och utbredning av nya och redan etablerade IAS av unionsbetydelse. Övervakningssystemet ska vara tillräckligt dynamiskt för att snabbt upptäcka ny (eller tidigare okänd) förekomst i miljön samt använda all relevant information som finns tillgänglig från annan miljöövervakning. Miljöövervakningssystemet ska utformas med hänsyn till de arter som är upptagna på listan av IAS av unionsbetydelse samt den uttömmande analysen av spridningsvägar (art. 13). I nuläget är utgångspunkten att största delen av övervakningsinsatserna kommer att ske inom ramen för befintliga informations- och datainsamlingssystem genom användning av IAS data som redan med nuvarande system registreras. Eventuellt kommer även mindre anpassningar göras av metodik, där så är möjligt, så att IAS som inte fångas upp med dagens metoder kan registreras. Med hänsyn till omfattningen av det senaste förslaget på listan av IAS av unionsbetydelse är det dock tveksamt ifall de nuvarande systemen kan bidra med tillräcklig information för att uppfylla förordningens krav. Det finns därmed ett starkt behov av att utföra en översyn av nuvarande informations- och datainsamlingssystem av relevans för IAS samt att fastställa vad dessa kan bidra med. Därefter bör en analys utföras för att fastställa hur återstående krav på övervakning av IAS på lämpligast sätt kan täckas. Sannolikt krävs kompletteringar i form av riktad miljöövervakning av de IAS som inte täcks inom ramarna av befintliga system (exempelvis de som förekommer i naturmiljöer som inte omfattas av befintliga programområden för miljöövervakning) samt basinventeringar av de IAS av unionsbetydelse med förekomst i Sverige vars utbredning är osäker.

Sverige har precis beslutat om ett nationellt miljöövervakningsprogram för främmande arter i marina miljöer inom ramen för havsmiljödirektivet. Befintlig övervakning av främmande arter finns bl.a. i kärnkraftverkens kylvattenpåverkade områden. Flera pilotprojekt har även initierats under de senaste åren för att ta fram metoder och övervakningsprogram för främmande arter som sprids via sjöfart, bl.a. genom initiativ från Helcom och OSPAR. Under 2014 utfördes dessutom ett utvecklingsprojekt inom SLU med en styrgrupp från Havs- och Vattenmyndigheten, Naturvårdsverket och Statens Jordbruksverk där en mindre del av den nödvändiga utvecklingen av miljöövervakning av IAS påbörjades. Det fortsatta arbetet med utveckling av miljöövervakningsprogrammet bör drivas av Naturvårdsverket och Havs- och Vattenmyndigheten i samråd med andra berörda myndigheter. Berörda myndigheter kan vara Statens Jordbruksverk, Statens veterinärmedicinska anstalt, Skogsstyrelsen, Tullverket, Transportstyrelsen, Vattenmyndigheterna, länsstyrelser och vissa kommunala myndigheter.

Kontroller som utförs enligt art. 15 kompletterar miljöövervakningssystemet för att upptäcka nya introduktioner av IAS av unionsbetydelse. Om det gäller IAS av unionsbetydelse som upptäcks i territorialvatten bör Kustbevakningen och Havs- och Vattenmyndigheten (landningskontroll) vara skyldiga att anmäla. De bör även vara skyldiga att anmäla till Naturvårdsverket och Havs- och Vattenmyndigheten vid tidig upptäckt. Naturvårdsverket och Havs- och Vattenmyndigheten ansvarar i sin tur för att anmäla till EU-kommissionen samt informera övriga medlemsstater. Naturvårdsverkets och Havs- och Vattenmyndighetens förpliktelser kommer att framgå av den svenska förordningen (se ovan).

Vilka övriga myndigheter som ska vara skyldiga att anmäla till Naturvårdsverket och Havs- och Vattenmyndigheten kommer att bero på hur övervakningssystemet struktureras. I ett första skede bör det räcka med att anmäla Naturvårdsverket och Havs- och Vattenmyndigheten som ansvariga myndigheter för art. 16. Vi kan tänka oss en teknisk lösning som gör anmälan oberoende av vilken myndighet (Naturvårdsverket eller Havs- och Vattenmyndigheten) som är ansvarig för arten i fråga.

För att få ett adekvat övervaknings- och kontrollsystem för tidig upptäckt kan Naturvårdsverket och Havs- och Vattenmyndigheten behöva föreskriva om hur det ska gå till. Bemyndigande till sådan föreskriftsrätt kommer att regleras i nationell IAS-förordning.

5. Utrotningsåtgärder (art. 17) och åtgärder för att begränsa IAS (art. 19)

Enligt art. 17.2 IASF ska medlemsstaterna vidta effektiva åtgärder för att avlägsna populationer av IAS som har upptäckts inom övervakningssystemet (art. 14 IASF). För IAS som har stor spridning ska effektiva hanteringsåtgärder införas (art. 19.2 IASF). Då det rör sig om liknande praktiska åtgärder behandlas det samlat här. De åtgärder som kan bli aktuella är bl.a. användning av bekämpningsmedel, mekanisk bekämpning, avlivning, jakt (inklusive fångst och insamling av ägg), rening av frön, täckning av vattenyta (vissa vattenväxter), rening av barlastvatten, rengöring av skeppskrov.

I dagsläget finns ett arbete med att begränsa utbredningen av bl.a. växterna jätteloka, vresros och sjögull. Spridning av signalkräfta och mårddhund hindras också. Mårddhundens utbredning begränsas vid att fånga den i fällor och sterilisera hannorna. Länsstyrelsen i Skåne län bekämpar utbredningen av vresros på strandarealer bl.a. genom att gräva upp buskar och bränna dem. Lokal utrotning av signalkräfta har skett, bl.a. på Gotland med hjälp av bekämpningsmedel samt i mindre vattendrag nära flodkräftbestånd med hjälp av släckt kalk. Utrotningsåtgärder har även utförts vid upptäckt av invasiva främmande fiskarter för att hindra vidare spridning.

För att kunna använda bekämpningsmedel för utrotning eller begränsning av IAS kan svenska regler behöva anpassas. Naturvårdsverket kommer återkomma efter att ha samrått med berörda myndigheter (Havs- och Vattenmyndigheten, Kemikalieinspektionen, Jordbruksverket) med vilka ändringar av regler eller initiativ som behöver tas för att kunna reglera användningen av bekämpningsmedel för utrotning eller begränsning av IAS.

Möjligheterna att bekämpa IAS i skyddade områden, bl.a. naturreservat, Natura 2000-områden, biotopskyddsområden och nationalparker, behöver finnas. Naturvårdsverket kommer återkomma i frågan. Det är Naturvårdsverket som tar fram föreskrifter för nationalparker och där finns möjligheten att ge dispens för de villkor som gäller. Naturvårdsverket kommer utreda om detta är tillräckligt eller om föreskrifterna ska ändras för att ge en allmän möjlighet att bekämpa IAS i nationalparker.

Hur effektiva åtgärder kan genomföras är redan en diskussion inom EU och vi kommer dra lärdom från andra medlemsstater och nationer. Här finns även forskningsbehov.

6. Tillstånd (och tillsyn) (art. 8 och 9)

Tillstånd för forskning enligt art. 8 IASF och annan verksamhet enligt art. 9 IASF kommer att utfärdas av Naturvårdsverket eller Havs- och Vattenmyndigheten beroende på art. Efter en preliminär översyn av befintliga tillståndssystem – djurförsök i djurskyddslagen/djurskyddsförordningen, GMO, artskyddsförordningen – anser vi att det inte är lämpligt att använda eller bygga vidare på dessa, utan att vi istället bör inrätta ett nytt tillståndssystem reglerat i dels den svenska förordningen, dels föreskrifter. Detta mot bakgrund av att de nämnda tillståndssystemen har ett annat syfte än IASF och att det ger en bättre överskådlighet att ha samtliga regler rörande IAS samlade.

Tillstånd för annan verksamhet (art.9) beräknas bli väldigt få då kraven för att få dem blir väldigt höga. Bemyndigande att ge dessa tillstånd skrivs in i förordning.

Vi föreslår att Naturvårdsverket och Havs- och Vattenmyndigheten huvudsakligen ger vägledning och tillsynsvägledning samt att länsstyrelserna som huvudregel genomför den operativa tillsynen. Länsstyrelserna ska kunna överlåta tillsynen till kommunerna. Vi föreslår att detta regleras i den svenska förordningen för IAS och i miljötillsynsförordningen.

Ett område gäller tillsyn över att verksamhetsutövare följer de villkor som gäller för tillståndet att använda en art av unionsbetydelse. Ett annat gäller tillsyn över de villkor som framgår av art. 31 och 32 IASF (övergångsbestämmelser). Vi föreslår att Naturvårdsverket och Havs- och Vattenmyndigheten i den svenska IAS-förordningen ges föreskriftsrätt för dessa bestämmelser och att länsstyrelserna utövar tillsynen (regleras i miljötillsynsförordningen). Det ska framgå att samråd ska ske med Statens Jordbruksverk om utformningen av föreskrifterna.

Dessa områden kommer behöva utvecklas ytterligare och vi återkommer med fördjupat underlag i november 2015.

7. Svenska regler för hantering av arter vi i Sverige betraktar som IAS

I art. 12.1 IASF anges bl.a. att medlemstaterna *får* upprätta en nationell förteckning över IAS av medlemstatsbetydelse. I bestämmelsens andra punkt anges att medlemsstaterna *ska* informera kommissionen och övriga medlemsstater om de arter som de betraktar som IAS av medlemstatsbetydelse och om de åtgärder som tillämpas i enlighet med punkt 1. Av uppdraget framgår att det behöver utredas om Sverige är skyldig att anta en nationell förteckning över samtliga IAS som Sverige betraktar som IAS, arter i fråga om vilka Sverige redan tillämpar sådana åtgärder som förordningen föreskriver om. Vidare behöver till redovisningen i november utredas om och i så fall när dessa åtgärder behöver anmälas till kommissionen i enlighet med unionsrätten. Vår bedömning är att Sverige enligt förordningen inte är skyldig att upprätta en nationell förteckning över IAS av medlemstatsbetydelse, men att vi behöver göra det för att få ha kvar våra nationella regleringar (bl.a. import/införselbuds av sötvattenskräftorna som finns reglerade i artskyddsförordningen). En sådan förteckning kommer att tas fram under året för att få ha kvar våra regleringar. I nedanstående tabell listas arter som vi i Sverige betraktar som IAS och som det finns regler kring.² En förteckning av medlemsstatsbetydelse kommer även vara av pedagogisk betydelse för allmänheten. Flera länder, bl.a. NO och FI, har redan tagit fram nationella listor (s.k. svarta listor).

² Patogener som orsakar djursjukdomar, och växtskadegörare som Statens Jordbruksverk har reglerat i enlighet med direktiv 2000/29/EG, tas inte med i tabellen. De är undantagna från IAS-förordningen enligt förordningens artikel 2.2 c och d.

Om någon av dessa arter förs upp på unionsförteckningen, får det inte finnas inhemsk reglering som strider mot förordningen eller som reglerar samma sak. De IAS av medlemstatsbetydelse som inte förs upp på unionsförteckningen får som sagt föras upp på en nationell förteckning enligt art. 12.1 IASF. Sverige får då vid behov tillämpa sådana åtgärder som föreskrivs i art. 7, 8, 13-17, 19 och 20.

Art/er	Regler
<p>Sötvattenskräftor av arter inom familjerna Astacidae, Cambaridae och Parastacidae</p>	<p>Artskyddsförordningen 18 § - förbud mot införsel 24 § - förbud mot förvaring och transporter 29 § - Undantag från 24 § för flodkräftor eller signalkräftor som fångats eller odlats i Sverige 32 § - Dispensmöjligheter från bl.a. 18 och 24 §§</p>
<p>Signalkräfta</p>	<p>Fiskeriverkets föreskrifter (FIFS 2011:13) om utsättning av fisk samt flyttning av fisk i andra fall än mellan fiskodlingar. 4 § p. 1 – anger att tillstånd inte får avse ”för landet främmande art/stam” 5§ undantar vissa arter från ”förbudet” i 4 § p 1.</p> <p>Förordning (1994:1716) om fisket, vattenbruket och fiskerinäringen 7 § - anger Havs- och vattenmyndighetens bemyndigande att meddela föreskrifter för fiskevården och fiskets bedrivande 8 § - anger att Havs- och vattenmyndigheten får meddela föreskrifter om att kräftfiske på allmänt vatten i Vänern, Vättern, Hjälmaran och Storsjön i Jämtland får bedrivas endast efter tillstånd av myndigheten eller av länsstyrelsen. 9-11 § - anger bestämmelser som begränsa och förhindra spridning av kräftpest.</p> <p>Fiskeriverkets föreskrifter (FIFS 2004:37) om fiske i sötvattensområdena 1 kap 9 § - anger krav på flyktöppning vid fiske med ryssjor eller fast redskap om nätmaskorna i fiskhuset understiger 60 mm. Tredje stycket – anger att länsstyrelsen får medge den som bedriver fiske med stöd av personlig fiskelicens eller fiskar med stöd av enskild rätt tillstånd att bedriva fiske efter kräftor utan att redskapen är försedda med flyktöppning. 2 kap. 4 § - anger att fiske efter kräftor på allmänt vatten i Vänern, Vättern och Hjälmaran får bedrivas endast efter tillstånd av länsstyrelsen. Andra stycket – anger att tillståndsplikten inte gäller fiske i Vättern med högst sex burar från fredag kl. 17.00 till söndag kl. 17.00 fr.o.m. den andra fredagen i augusti t.o.m. den andra söndagen i september. 2 kap. 15 § - anger minimimått för kräfta (10 mm) inom hela tillämpningsområdet 2 kap. 28b – anger att kräftburar och ryssjor som inte är högre än 1,5 m vars maskstorlek understiger 50 millimeter ska vara försedda med minst två cirkulära flyktöppningar med en minsta diameter om 28 millimeter (särskilda bestämmelser för</p>

	Vättern) 2 kap. 28c – anger bestämmelser för märkning av sump vid sumpning av kräfte (särskilda bestämmelser för Vättern)
Egentliga fiskarter (en underklass till klassen benfiskar)	FIFS 2011:13 10 § undantag för tillståndsplikt om utsättning i särskilt anlagda och avloppslösa trädgårdsdammar.
Sumpbäver	Jaktförordningen Bilaga 4, p. 1 – Här anges under vilken period bl.a. sumpbäver får jagas
Sikahjort	Jaktförordningen Bilaga 4, p. 1 – Här anges under vilken period bl.a. sikahjort får jagas
Mårdhund	Jaktförordningen 14 § - belysning som får användas vid jakt 16 § - perioder under vilka jakthund får användas Bilaga 4, p. 1 – Här anges under vilken period bl.a. mårdhund får jagas Bilaga 4, p. 2 – Här anges bl.a. att mårdhund som kommer in på gård eller i en trädgård och där kan orsaka skada eller annan olägenhet får jagas
Tvättbjörn	Jaktförordningen 14 § - belysning som får användas vid jakt 16 § - perioder under vilka jakthund får användas Bilaga 4, p. 1 – Här anges under vilken period bl.a. tvättbjörn får jagas
Amerikansk kopparand	Jaktförordningen Bilaga 4, p. 1 – Här anges under vilken period bl.a. amerikansk kopparand får jagas
Jätteloka	Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1998:31) om bekämpning av jätteloka (<i>Heracleum mantegazzianum</i>) ³ 1 § - tillämpningsområde 2 § - Länsstyrelsens rätt att besluta om bekämpningsåtgärder 3 § - Länsstyrelsens rapporteringskyldighet över tagna beslut
Almsjuka⁴	Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1998:91) om bekämpning av almsjuka

8. Övergångsbestämmelser (art. 31 och 32 IASF)

I art. 31 IASF regleras icke-kommersiella ägares rätt att ha kvar sällskapsdjur tills djuren dör. Behöriga myndigheter ska informera om riskerna med att ha djuren och medlemsstaterna ska ge möjlighet att lämna ifrån sig djuren. Hänsyn ska då tas till djurskyddet. Vi föreslår att detta ingår i den allmänna informationsinsats som kommer behövas för att informera allmänhet och branscher om de nya

³ SJVFS (1998:31) är meddelad med stöd av växtskyddslagen. Om det ska finnas nationell reglering av jätteloka så bör den finnas inom IAS-lagstiftningen, inte växtskyddslagstiftningen.

⁴ Bör varken regleras som växtskadegörare eller invasiv främmande art i det långa loppet, eftersom almsjukan är väldigt vanligt förekommande i Sverige. Statens Jordbruksverk avser att upphäva föreskriften senast i samband med att de nya EU-reglerna om växthälsa ska börja tillämpas.

reglerna. Naturvårdsverket och Havs- och Vattenmyndigheten kommer att vara ansvariga för denna insats och bl.a. Statens Jordbruksverk har kanaler som informationen kan gå igenom. Vi föreslår vidare att Naturvårdsverket och Havs- och Vattenmyndigheten ges föreskriftsrätt för villkoren i art. 31 (regleras i den svenska IAS-förordningen) och att länsstyrelsen får ansvar för tillsynen (ändring i miljötillsynsförordningen). Sannolikt kan tillsyn enligt artskyddsförordningen och den kommande förordningen för IAS samordnas.

Art. 32 IASF reglerar kommersiella lager av arter av unionsbetydelse. Innehavare kan tillåtas att upp till två år bl.a. hålla dessa för försäljning förutsatt att vissa villkor är uppfyllda. Som för art. 31 föreslår vi att Naturvårdsverket och Havs- och Vattenmyndigheten ges föreskriftsrätt i förordning och att länsstyrelserna utövar tillsynen.

9. Framtida arbete

I november kommer ett kompletterande underlag att redovisas. Det kommer innehålla följande:

1. Översyn av befintligt (och kommande) system för kontroll på angränsande områden, här pekas på synergier och risk för motsättningar. Förslag på regleringar och föreskriftsrätter för kontroll av IAS-förordningen och i möjligaste mån lösa problem i relation till annan lagstiftning. Här behövs en arbetsgrupp bestående av åtminstone Tull, Statens Jordbruksverk, länsstyrelsen, Havs- och Vattenmyndigheten och Naturvårdsverket
2. Närmare beskrivning av övervakningssystem. Här lyfts kopplingar till övervakning inom miljö och angränsande områden. Här behövs en arbetsgrupp där IT- och kommunikationskompetens ingår. Deltagare från länsstyrelser, Statens Jordbruksverk och SLU (inklusive Artdatabanken) utöver från Havs- och Vattenmyndigheten och Naturvårdsverket. Naturvårdsverket bör ha projektledningsansvar då övervaknings- och rapporteringsansvaret ligger där.
3. Utrotningsåtgärder. Slutgiltigt förslag som säkerställer rätten för myndigheter och kommuner att utföra åtgärderna. Åtminstone en beskrivning av möjligheterna för bekämpning i skyddade områden härunder nationalparker. Åtgärderna kommer bero helt på vilka arter som blir aktuella, sannolikt kommer en diskussion på EU-nivå även ge vägledning om vilka de kan vara. Diskussionerna förs i Sverige i det samordningsforum som etableras. Konkreta planer tas först fram när det är klart vilka arterna blir, beredskapen utvecklas i forumet.
4. Förslag på regler hur tillståndsgivning ska gå till. Även hur tillsynen ska bedrivas. Tas fram av Naturvårdsverket i samråd med Havs- och Vattenmyndigheten och efter samråd med berörda myndigheter främst länsstyrelserna och Statens Jordbruksverk.
5. Förslag till hantering av övergångsbestämmelser. Detta behöver utvecklas tillsammans med länsstyrelserna och Statens Jordbruksverk.
6. Förslag på process och kriterier att ta fram lista på arter av nationell betydelse. I detta arbete görs en särskilt fördjupning i arter för virkesproduktion.

10. Konsekvenser

Utredningen är gjord enligt 6 och 7 §§ i SFS 2007:1244. Föreliggande konsekvensutredning är preliminär och kommer att kompletteras när föreskrifter tas fram. Vi räknar även med att remittering av lagförslag kommer kunna ge uppgifter som kan användas i konsekvensutredningen.

Enligt artikel 15.6 ska kontrollmyndigheten ta betalt för sina kostnader. Detta kan drabba näringsidkare som idag inte möter några hinder vid import av varor.

Problemet och vad man vill uppnå

Tas ingen reglering fram innebär det att Sverige inte efterlever EU-rätten.

Vilka som berörs av regleringen

I dagsläget är det bara säkert att säga vilka myndigheter som berörs av regleringen, det framgår av redovisningen ovan. Först när EU har tagit beslut om vilka arter som ska vara arter av unionsbetydelse går det att säga vilka verksamhetsutövare och branscher som berörs. Utifrån de diskussioner som förs kan det bli frågan om fiskeribranschen och de som säljer och äger vissa sällskapsdjur.

Kostnadsmässiga och andra konsekvenser av regleringen

I redovisning av regeringsuppdrag december 2014 av en uppdatering av en nationell handlingsplan för invasiva främmande arter görs uppskattningar av kostnader för olika åtgärder (Dnr NV-00684-14 s.42- 71). För hanteringsåtgärder uppskattas en kostnad på 7 miljoner kronor för 2016 och 3 miljoner för beredskapsplaner. Härtill kommer kostnader för övervakning, riskbedömningar, kontroll, tillståndsrutiner med mera, de är enbart uppskattade för 2015 och ligger på drygt 1 miljon. Nya kostnadsberäkningar kan göras när det blir klart vilka arter som blir unionsarter. Även kostnader för arter som Sverige bestämmer ska vara av nationell betydelse kan göras mera precisa när den listan tas fram.

De olika alternativa regleringsmetoderna ger inga skillnader i kostnader

Skillnaden i regleringsmetoder handlar om vilka myndigheter/organisationer som ska utföra åtgärderna. Det är inte möjligt att bedöma om de ger skillnader i kostnader då det beror på hur effektivt den ena eller andra kan utföra åtgärder vilket det inte finns underlag att göra en bedömning av. Möjligen skulle det effektivisera arbetet om enbart en myndighet blev behörig myndighet på nationell nivå. Utifrån den uppdelning som finns för miljömyndigheterna i dag skulle det dock kräva mycket samordning och vara i strid med uppdelningen uppdrag.

Bedömning av om regleringen överensstämmer med eller går utöver de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen

Förslagen är inte tänkta att gå utöver de skyldigheter som följer av förordningen. I ett senare skede kan ansvariga myndigheter komma föreslå arter av nationell betydelse, dessa ska vara i överensstämmelse med förordningens regler.

Effekter av betydelse för företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt

1. Antalet företag som berörs, vilka branscher företagen är verksamma i samt storleken på företagen

Innan en lista på arter av unionsbetydelse har beslutats kan ingen uppskattning av antal företag göras. Branscher som skulle kunna beröras är fiskeribranschen (kräftfisket), försäljare av sällskapsdjur, trädgårdsnäringen, importörer av levande amerikansk hummer.

2. Vilken tidsåtgång regleringen kan föra med sig för företagen och vad regleringen innebär för företagens administrativa kostnader

Det är inte möjligt att bedöma. Kunskap behöver samlas in i samband med att unionslistan blir mer färdig, dvs. hösten 2015.

3. Vilka andra kostnader den föreslagna regleringen medför för företagen och vilka förändringar i verksamheten som företagen kan behöva vidta till följd av den föreslagna regleringen,
Branscher som hanterar arter av unionsbetydelse kommer ha extraarbete med att avveckla sin verksamhet med arterna. Branscher som importerar arter under samma tullnummer som arter av unionsbetydelse kan komma behöva få sina tulldeklarationer clearade i större utsträckning.

4. I vilken utsträckning regleringen kan komma att påverka konkurrensförhållandena för företagen

Även detta är svårt att bedöma när det inte är klart vilka arter som kommer regleras. Företag som arbetar med arter (t.ex. trädgårdsväxter) som regleras påverkas. Vi har inget underlag som gör det möjligt att bedöma om en specialisering bland företag gör att reglerna kommer slå olika. Vad gäller amerikansk hummer finns företag där åtminstone en stor del av vinsten kommer från vidare försäljning eller bearbetning av levande amerikansk hummer.

5. Om särskilda hänsyn behöver tas till små företag vid reglernas utformning

Så som EU-förordningen är utformad finns ingen sådan möjlighet. Informationsinsatser och stöd från myndigheter ska dock underlätta för alla företag att följa reglerna.

Bilagor

1. Samrådsbeslut Havs- och Vattenmyndigheten
2. Skogsstyrelsens yttrande över förslag till myndighetsansvar.

Beslut

Datum
2015-06-02
Handläggare
Sofia Brockmark
Enheten för biologisk mångfald
sofia.brockmark@havochovatten.se

Dnr
765-14
Direkt
010 698 65 81

Mottagare
Naturvårdsverket
106 48 Stockholm

Naturvårdsverkets uppdrag om nationellt genomförande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1143/2014 av den 22 oktober 2014 om förebyggande och hantering av introduktion och spridning av invasiva främmande arter (IAS)

Miljödepartementet gav Naturvårdsverket i uppdrag att se över hur svenska regelverk behöver anpassas för att stämma överens med EU:s förordning om invasiva främmande arter. Översynen kan enligt verket handla om att upphäva eller ändra befintliga bestämmelser, men även om att komplettera befintlig lagstiftning med nya bestämmelser eller annat som behövs för att uppfylla kraven i förordningen och tillämpa den. Vidare ska Naturvårdsverket även enligt uppdraget utse behöriga myndigheter som ansvarar för tillämpningen enligt förordningens artikel 24.2. Naturvårdsverket ska även föreslå sanktioner och system för offentliga kontroller för att förhindra avsiktlig introduktion. Rapporteringen ska även omfatta en preliminär bedömning om nödvändiga utrotningsåtgärder, system för övervakning, tillståndssystem, etc. Det senare ska dock slutrapporteras till miljödepartementet i november. Naturvårdsverkets arbete ska ske i nära dialog med Havs- och vattenmyndigheten, Statens jordbruksverk och övriga berörda myndigheter.

Havs- och vattenmyndigheten meddelar härmed att myndigheten ställer sig bakom Naturvårdsverkets delrapport om nationellt genomförande av förordningen och att samråd har skett.

Detta beslut har fattats av avdelningschefen Björn Sjöberg efter föredragning av utredaren Sofia Brockmark. I den slutliga handläggningen av ärendet har även deltagit utredaren Erland Lettevall, enhetschefen Fredrik Nordwall, enhetschefen Bertil Håkansson och verksjuristen Jenny Liökel.

Björn Sjöberg

Sofia Brockmark

Datum
2015-04-30Darienr
2015/1030Er referens
Mette Lyngsøe SvejgaardEnheten för EU och konventioner
Naturvårdsverket
103 33 Stockholm

Underlag angående Skogsstyrelsens ansvar för invasiva främmande arter

Skogsstyrelsen har getts möjlighet att lämna synpunkter till Naturvårdsverket angående berörda myndigheters ansvar att genomföra förordningen för invasiva främmande arter, IAS-förordningen¹.

Bakgrund

Naturvårdsverket redogjorde i en rapport² till regeringen för olika åtgärdsområden som myndigheterna behöver genomföra för att uppfylla kraven i IAS-förordningen. Detta arbete går vidare och med utgångspunkt från förordningens artiklar har nu Naturvårdsverket och Havs- och Vattenmyndigheten presenterat ett preliminärt förslag på myndigheternas ansvarsområden (Tabell 1).

Skogsstyrelsens önskade ansvar

Skogsstyrelsen stödjer i stort Naturvårdsverkets förslag men vill betona vikten av att ge sektorsmyndigheter som Skogsstyrelsen ansvar för ”sina” respektive ansvarsarter i syfte att effektivisera myndigheternas gemensamma arbete med att genomföra IAS-förordningen. Skogsstyrelsen bedömer att detta inte splittrar helhetsansvaret för IAS-förordningen eftersom samverkan mellan Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen är mycket god.

Av Tabell 1 framgår Skogsstyrelsens synpunkter på fördelningen av myndighetsansvar. Skogsstyrelsens önskade ansvar kan övergripande formuleras:

Om trädslag som används eller skulle kunna användas för virkesproduktion förtecknas som invasiva främmande arter på unions-, regional eller nationell nivå anser Skogsstyrelsen det vara av stor vikt att få ett bemyndigande att ansvara för beslut enligt IAS-förordningen som rör sådana trädslag om syftet med odlingen av trädslaget ifråga är virkesproduktion.

Träd som används för andra ändamål än virkesproduktion, t ex prydnadsträd och fruktträd faller utanför Skogsstyrelsens ansvarsområde. En liknande uppdelning av myndighetsansvar finns för genetiskt modifierade träd³.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1143/2014 av den 22 oktober 2014. Om förebyggande och hantering av introduktion och spridning av invasiva främmande arter.

² Naturvårdsverket. 2014. Invasiva främmande arter. Redovisning av ett regeringsuppdrag. Handlingsplan. Ärendenr: NV-00684-14.

³ Skogsstyrelsen reglerar utsättning, d v s plantering, sådd eller annan form av etablering utomhus av genetiskt modifierade skogsträd, GM-träd avsedda för virkesproduktion. Skogsstyrelsen

Mer specifikt och med utgångspunkt från artiklarna i IAS-förordningen föreslår Skogsstyrelsen att bli behörig myndighet för invasiva trädslag avsedda för virkesproduktion i följande avseenden:

- Artikel 7.2. Ansvara för importtillstånd och rådgivning samt utfärda föreskrifter och ge vägledning om restriktioner som förebyggande åtgärd för att förebygga oavsiktlig introduktion eller spridning av unionsinvasiva arter.
- Artikel 9. Utfärda tillstånd (godkännande) för annat än forskning samt tillsyn av tillstånd för annat än forskning av invasiva arter.
- Artikel 11. Få bemyndigande att föreslå till regeringen invasiva arter av regional betydelse samt ansvara för åtgärder och tillsyn av regionalt invasiva arter. **Skogsstyrelsen anser det vara mycket angeläget att få bemyndigande i denna fråga.**
- Artikel 12.1. Få bemyndigande att föreslå till regeringen vilka invasiva arter som upprättas i en nationell förteckning över invasiva arter i Sverige samt ansvara för åtgärder och tillsyn av dessa arter. **Skogsstyrelsen anser det vara mycket angeläget att få bemyndigande i denna fråga.**
- Artikel 13.1-2,5. Få bemyndigande att analysera och besluta om prioriterade åtgärder för oavsiktlig introduktion och spridning av invasiva arter samt upprätta och genomföra handlingsplaner för prioriterade spridningsvägar. Även ansvara för översyn av handlingsplaner för spridningsvägar.
- Artikel 18.1,4. Få behörighet att besluta om att inte utrota en invasiv art av unionsbetydelse. Bli behörig myndighet att utforma föreskrifter om inneslutningsåtgärder för invasiva arter.
- Artikel 19.1-3. Eventuellt ansvara för att införa effektiva hanteringsåtgärder för unionsinvasiva arter som har stor spridning i landet. Skogsstyrelsen önskar återkomma i frågan.
- Artikel 20.1-2. Eventuellt få föreskriftsrätt för att återställa ekosystem som skadats av invasiva skogsträd avsedda för virkesproduktion. Skogsstyrelsen önskar återkomma i frågan.

Skäl för Skogsstyrelsens förslag

Skoglig sektorsmyndighet

Skogsstyrelsens uppgift är att verka för att landets skogar vårdas och brukas så att målen i den svenska skogspolitiken uppnås. Skogsstyrelsen följer skogarnas och skogsbrukets utveckling i enlighet med myndighetens sektorsansvar. Bland annat ansvarar Skogsstyrelsen för uppföljning och utvärdering av miljökvalitetsmålet Levande skogar. En av preciseringarna i Levande skogar är att främmande arter och genotyper inte hotar skogens biologiska mångfald.

reglerar även utsläppandet på marknaden av GM-träd. Reglerna gäller både virkesproducerande trädslag som idag förekommer i landet och skogsträd som kan komma att introduceras. Skogsstyrelsen reglerar inte innesluten användning, t ex forskning i laboratorium och transport av GM-träd. Detta handläggs av Jordbruksverket som även handlägger ärenden som rör träd vilka inte används för virkesproduktion.

Bemyndigande om användning av och handel med skogsodlingsmaterial

Skogsstyrelsen har lång erfarenhet av näringsnära verksamhet, operativ tillsyn och rådgivning med aktörer i skogssektorn. Skogsstyrelsen är bland annat tillsynsmyndighet för skogsvårdslagstiftningen⁴. Med tillsyn avses här både förebyggande insatser som syftar till efterlevnad av lagstiftningen och insatser för att kontrollera efterlevnad av lagen. Skogsvårdslagstiftningen innehåller regler både för användning av och handel med skogsodlingsmaterial. Vissa av reglerna omfattar endast främmande trädslag, för användning av contortatall finns en rad särregler.

I 8 § skogsvårdsförordningen (1993:1096) har regeringen bemyndigat Skogsstyrelsen att meddela föreskrifter om vilket skogsodlingsmaterial som får användas inom olika områden och vilka villkor som skall gälla för sådan användning. För alla trädslag gäller enligt Skogsstyrelsens föreskrifter (SKSFS 1993:2) att endast sådant skogsodlingsmaterial som kan ge skogsbestånd som har goda förutsättningar att utvecklas väl och som kan utnyttja marken för tillfredsställande virkesproduktion får användas för skogsodling. När skogsodlingsmaterial av främmande trädslag används ska skogsarealens ägare i förväg till Skogsstyrelsen anmäla åtgärden om arealen är minst 0,5 hektar. Blir Skogsstyrelsen behörig myndighet att utfärda tillstånd att använda invasiva skogsträd avsedda för virkesproduktion är en liknande anmälan till myndigheten aktuell oavsett skogsarealens storlek.

Skogsbruk med främmande trädslag

I Sverige finns 23,2 miljoner hektar produktiv skogsmark vilket omfattar cirka 56 % av den totala landarealen. Årligen förnygras cirka 200 000 hektar skogsmark genom plantering, sådd eller naturlig förnygring. Sedan år 2000 är förnygringen med främmande trädslag, i huvudsak contortatall, mellan 2 000 och 7 000 hektar per år.

Motiven till att använda främmande trädslag är flera. Bland annat innebär klimatförändringarna ökade svårigheter som skador av storm, insekter och patogener att odla inhemska skogsträd, särskilt i södra Sverige. Främmande trädslag kan i vissa fall erbjuda skogsägare alternativ på svårt drabbade marker. Utan dessa alternativ kan skogarna bli glesa, ha en låg kolinbindning och låg produktion av biobränsle, med negativa konsekvenser för klimatmål och markägarens ekonomi.

Skogsodling med främmande trädslag kan även innebära problem bland annat önskad spridning in i hänsynsområden och skogsskador vilka även kan överföras till inhemska skogsträd. Som sektorsmyndighet har Skogsstyrelsen erfarenhet av att förebygga och upptäcka sådana problem och föreslå lämpliga hanteringsåtgärder. Skogsstyrelsens lokala förankring i 26 distrikt spridda över hela landet är en viktig förutsättning för myndighetens operativa fältverksamhet och rådgivning till skogsägare.

⁴ Skogsstyrelsen bedriver även tillsyn enligt bland annat miljöbalken, timmerförordningen och virkesmätningsslagen. Skogsstyrelsen arbetar även med tillståndsförfarande, exempelvis vid avverkning inom fjällnära skog eller inom ädellövsskog.

Kompetens i ämnesområdet

Skogsstyrelsen anser sig vara den myndighet som är mest lämpad för och har bäst kompetens att ansvara för bland annat beslut, tillståndsgivning och tillsyn av unions-, regionalt och nationellt invasiva skogsträd avsedda för virkesproduktion. Dessa uppgifter ligger mycket väl i linje med Skogsstyrelsens instruktion och är även tätt sammanlänkade med myndighetens övriga verksamhet. Skogsstyrelsen anser vidare att vi genom vår kompetens på området och vårt kontaktnät inom skogssektorn på ett effektivt och förtroendefullt sätt därigenom kan hjälpa och understödja Naturvårdsverket i arbetet att genomföra förordningen för invasiva arter.

Önskemål till regeringskansliet

Skogsstyrelsen önskar att ha direkta kontakter med regeringskansliet innan beslut tas om myndigheternas respektive ansvarsområden. Detta rör särskilt bemyndiganden angående artiklarna 9, 11 och 12 i förordningen för invasiva arter. Skogsstyrelsen önskar också att regeringskansliet klargör hur finansieringen av de olika frågorna som rör invasiva arter är tänkt att lösas.

I ärendet har generaldirektören Monika Stridsman beslutat och skogsgenetikern Sanna Black-Samuelsson varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också biträdande avdelningschefen Johan Eriksson, enhetschefen Peter Blombäck, skogsskadespecialisten och ekologen Gunnar Isacson, skogsskötselspecialisten Jonas Bergqvist och verksjuristen Pernilla Granath Limstrand deltagit.

Generaldirektör

Skogsgenetiker

Kopia till

Carl Appelqvist, Skogsstyrelsen
Emil Bengtsson, Skogsstyrelsen
Johan Wester, Skogsstyrelsen
Magnus Viklund, Skogsstyrelsen
Agnetha Alriksson, Näringsdepartementet
Johanna Blomström, Näringsdepartementet
Karin Tormalm, Näringsdepartementet

Tabell 1. Myndighetsansvar för invasiva främmande arter (IAS). Artiklarna avser förordningen för IAS. Preliminärt förslag från Naturvårdsverket och Havs- och Vattenmyndigheten på myndighetsansvar samt Skogsstyrelsens synpunkter på förslaget (gulmarkerat). Skogsstyrelsens önskade ansvar gäller invasiva skogsträd avsedda för virkesproduktion.

Aktörer med ett ansvar i IAS-förordningen: HaV = Havs- och vattenmyndigheten, KOM = EU-kommissionen; Lst = Länsstyrelserna; M-dep = Miljö- och energidepartementet; MS = medlemsstat i EU; NV = Naturvårdsverket; SJV = Jordbruksverket; SKS = Skogsstyrelsen; och TV = Tullverket.

Artikel	Område	Preliminärt förslag från NV och HaV på myndighetsansvar	Skogsstyrelsens synpunkter
5.2	Riskbedöma IAS som Sverige vill föra upp på unionslistan	NV eller HaV	SKS samtycker med förslaget från NV och HaV, d v s ok
7.2	Utföra nödvändiga åtgärder för att hindra introduktion och spridning av IAS	Kommun eller Lst vid förekomst nationellt. Relevanta marknadskontrollmyndigheter för kontroll mot tredje land. Tullen för kontroll mot tredje land. NV och HaV för informationsinsatser och utbildning. SJV för importtillstånd och utbildning	SKS ansvarar för importtillstånd och rådgivning av invasiva skogsträd avsedda för virkesproduktion
7.2	Föreskrifter och vägledning om åtgärder	NV och HaV. Övriga myndigheter ev anpassning av befintliga föreskrifter	SKS ges bemyndigande att besluta om invasiva skogsträd avsedda för virkesproduktion
8	Utfärda tillstånd för forskning på IAS	NV. Berörda myndigheter ges tillfälle att yttra sig	Ok
8.5 8.8	Tillsyn med tillstånd för forskning, beredningsplan	Avvaktar med förslag, kan ev vara Lst	Ok
9	Tillstånd för annat än forskning	NV och HaV. Berörda myndigheter ska ges tillfälle att yttra sig	SKS ges bemyndigande att besluta om invasiva skogsträd avsedda för virkesproduktion
9	Tillsyn med tillstånd för annat än forskning	Vi avvaktar med förslag här då EU behöver ta fram en genomförandeakt för ett tillståndsbevis och därmed vilka villkor som ska gälla. Det kan röra sig om Lst och SJV som har liknande tillsyn inom artskyddsförordningen respektive djurskyddslagstiftningen mm	SKS ansvarar för invasiva skogsträd avsedda för virkesproduktion

10	Föreskrifter för nödåtgärder	Vi lämnar inget förslag nu då det rör arter som (ännu) inte är av unionsbetydelse och det inte är obligatorisk att vidta åtgärder	Ok
10	Utföra nödåtgärder	Se ovan	Ok
11	Föreslå IAS av regional betydelse	För detta behövs inga behöriga myndigheter. Det är MS och därmed regeringen som lämnar förslag. Vi föreslår att NV och HaV ges bemyndigande att lämna förslag till regeringen. Förslagen ska förankras med andra berörda myndigheter. Andra berörda myndigheter eller kommuner kan lämna egna förslag till ansvariga myndigheter	Prioriterat önskemål: SKS ges bemyndigande att ge förslag till regeringen ifråga om regionalt invasiva skogsträd avsedda för virkesproduktion
11	Åtgärder och tillsyn för regionala IAS	Samma myndigheter som de som ansvarar för unionsarterna (uppdelning utifrån artansvar)	Prioriterat önskemål: SKS ansvarar för regionalt listade invasiva skogsträd avsedda för virkesproduktion
12.1	Upprätta nationell förteckning för IAS	Inga behöriga myndigheter behöver utses. Det är MS som upprättar en förteckning över nationella IAS, det bör alltså tas ett regeringsbeslut. Vi föreslår att NV och HaV ges bemyndigande att föreslå arter på samma sätt som för Art 11. Berörda myndigheter ska ges tillfälle att yttra sig	Prioriterat önskemål: SKS ges bemyndigande att ge förslag till regeringen ifråga om nationellt invasiva skogsträd avsedda för virkesproduktion
12.1	Åtgärder och tillsyn för IAS av nationell betydelse	Samma myndigheter som de som ansvarar för unionsarterna	Prioriterat önskemål: SKS ansvarar för nationellt listade invasiva skogsträd avsedda för virkesproduktion
13:1	MS har analyserat och prioriterat spridningsvägarna för oavsiktlig introduktion och spridning	NV och HaV blir behöriga myndigheter för analys och prioriterade åtgärder	SKS blir behörig myndighet för invasiva skogsträd avsedda för virkesproduktion
13:2	MS har upprättat och genomfört handlingsplan för de prioriterade spridningsvägarna	NV och HaV blir behöriga myndigheter för att utforma handlingsplaner för nationella villkor (uppdelning utifrån artansvar)	SKS blir behörig myndighet för invasiva skogsträd avsedda för virkesproduktion

13:5	MS har gjort översyn av handlingsplan för spridningsvägarna	NV och HaV (uppdelning utifrån artansvar)	SKS ansvarar för invasiva skogsträd avsedda för virkesproduktion
14:1	MS har etablerat övervakningssystem för IAS av unionsbetydelse	NV och HaV blir behöriga myndigheter beroende på art. En rad myndigheter (Lst, kommuner, SJV) behöver bidra här liksom allmänheten har en roll att spela. SJVs uppdrag för inventering av växtskadegörare ligger nära denna verksamhet	Ok
15:1	MS har infört strukturer för utföra offentliga kontroller	Tullverket blir behörig myndighet för varukontrollen	Ok
15.6	Möjlighet att bestämma om betalning för kostnader	Ingen behörig myndighet behövs, men frågan om kostnadstäckning behöver fördjupas, möjligen igenom ett särskilt uppdrag	Ok
16.1	Anmälan om tidig upptäckt till behörig myndighet	Ingen behörig myndighet behövs. Det bör i förordning göras klart att myndigheter med ansvar inom övervakning och kontroll har plikt att anmäla tidig upptäckt till NV och HaV (möjligen på en gemensam anmälningsplattform för att underlätta för rapportören)	Ok
16.2	Anmälan till KOM och övriga MS	NV och HaV görs till behöriga myndigheter för att anmäla till KOM och övriga MS om tidig upptäckt. Båda myndigheterna kan anmäla alla arter, men avtal myndigheterna emellan innebär en uppdelning av akvatiska och terrestra arter	Ok
17.1	Snabb utrotning, praktiska åtgärder	NV ska anmäla till KOM och informera övriga om vilka åtgärder som har vidtagits. Det bör räcka med att göra NV till behörig myndighet för detta. Vem (Lst och/eller kommunen) som sedan utför åtgärder regleras i förordning och föreskrift och kopplas till hanteringsplaner och anmälan	Ok

17.2-3	Tillsyn med snabb utrotning	Av artspecifika hanteringsplaner (artikel 13) kan det framgå om ansvar för utrotning och tillsyn (kommuner och/eller Lst)	Ok
17.4	Informera KOM och MS om åtgärderna	NV och HaV är behöriga myndigheter (uppdelning utifrån artansvar).	Ok
18.1	Beslut om att inte utrota en art av unionsbetydelse	NV och Hav görs behöriga att besluta om att avstå från utrotning. De ska även anmäla till KOM. Föreskriftsrätt behövs om det ska vara möjligt att ansöka om att inte utrota.	SKS görs behöriga att besluta om att avstå från utrotning av unionsinvasiva skogsträd avsedda för virkesproduktion
18.4	Vidta inneslutningsåtgärder	NV och HaV görs behöriga att utforma föreskrifter om inneslutningsåtgärder (uppdelning utifrån artansvar)	SKS görs behöriga att utforma föreskrifter för unionsinvasiva skogsträd avsedda för virkesproduktion
18.4	Tillsyn av inneslutningsåtgärder för unionsarter som inte utrotas	Lst	Ok
19.1-3	MS har infört effektiva hanteringsåtgärder för unionsarter som har stor spridning inom landet	Hav och NV blir behöriga myndigheter för artikel 19. Hur arbetet ska bedrivas behöver utredas vidare när unionslistan är klar	SKS önskar eventuellt ansvara för hanteringsåtgärder för vitt spridda unionsinvasiva arter. SKS vill återkomma i frågan
19.5	Underrättelse till andra MS och KOM om risk för spridning av unionsart	NV och HaV anmäler till KOM och informerar övriga. Se artikel 16.2	Ok
20.1-2	Återställa skadade ekosystem	HaV och NV blir behöriga myndigheter beroende på art/ekosystem och ska ha föreskriftsrätt för detta arbete. Utföransvaret sannolikt på Lst	SKS önskar eventuellt ha föreskriftsrätt angående att återställa ekosystem som skadats av invasiva skogsträd avsedda för virkesproduktion. SKS vill återkomma i frågan

22	Samarbete regionalt	HaV och NV blir behöriga myndigheter för samarbete och samordning med andra MS. Från fall till fall avgörs myndighet med huvudansvar	Ok
24.1	MS ska rapportera till kommissionen	NV blir behörig för rapportering	Ok
27	Kommitté för delegerade akter härunder arter av unionsbetydelse	HaV är ordinarie representant, NV deltar också	Ok
28	Vetenskapligt forum	NV är ord representant, HaV deltar också	Ok
31	Information om icke kommersiella sällskapsdjur, övergångsbestämmelser	SJV, avstämning med enheten för sällskapsdjur	Ok
31.2	Icke-kommersiella ägare ska informeras av behöriga myndigheter, övergångsbestämmelser	NV, HaV och Lst är de behöriga myndigheter som nämns här. NV håller i nationell informationskampanj tillsammans med HaV och övriga berörda myndigheter.	Ok
31.3	Möjlighet för ägare att lämna sina djur	Behörig myndighet är den myndighet som idag ansvarar för djurskydd	Ok
31.4	Anläggningar för djur	Behörig myndighet för tillsyn enligt artikel 8, Lst	Ok
32.1-2	Övergångsbestämmelser för kommersiella lager av unionsarter, bl.a. tillsyn	Lst föreslås vara behöriga myndigheter för tillstånd och tillsyn	Ok
32.3	Återkalla tillstånd för vattenbruk	Lst behörig myndighet då de ger odlingstillstånd. SJV får kännedom om återkallat tillstånd	Ok

Komplettering till underlag för genomförande av EU-förordning om invasiva främmande arter

Naturvårdsverket har den 4 juni 2015 till Miljö- och energidepartementet delredovisat uppdrag om genomförande i Sverige av EU-förordning om invasiva främmande arter. Enligt överenskommelse kompletteras nu uppdraget med ytterligare förslag till lagändring. Kompletteringen avser möjlighet för myndigheter att utföra utrotningsåtgärder på privat mark/egendom.

Författningsförslag (i kursiv)

28 kap. 1 § miljöbalken

För att fullgöra sina uppgifter enligt denna balk eller EU-förordningar inom balkens tillämpningsområde har en myndighet och den som på myndighetens uppdrag utför ett arbete rätt att få tillträde till fastigheter, byggnader, andra anläggningar samt transportmedel och att där utföra undersökningar och andra åtgärder. Bestämmelser om rätt till ersättning för skada och intrång finns i 31 kap. 10 §.

När åtgärder som avses i första stycket innebär utrotning av en invasiv främmande art av unions- eller medlemsstatsbetydelse, ska åtgärderna i den mån de medför ett äganderättsligt intrång föregås av beslut av behörig myndighet. Vid fara i dröjsmål, får åtgärder vidtas även utan sådant beslut. En ansökan om utrotningsåtgärder ska prövas skyndsamt.

Snabba utrotningsåtgärder

Av art. 16 och 17 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1143/2014 av den 22 oktober 2014 om förebyggande och hantering av introduktion och spridning av invasiva främmande arter framgår bl.a. att medlemsstaterna ska vidta utrotningsåtgärder efter tidig upptäckt av invasiva främmande arter av unionsbetydelse på deras territorium. Åtgärderna ska vidtas inom tre månader från det att anmälan om tidig upptäckt har överlämnats till kommissionen.

En situation som kan uppstå är att utrotningsåtgärder kan behöva vidtas på privat mark även om markägaren motsätter sig. Det behöver därför finnas lagstöd för sådana åtgärder.

I 28 kap. 1 § miljöbalken finns en allmän regel som ger myndigheterna rätt till tillträde till annans fastighet för utförande av undersökningar och andra åtgärder som behövs för att de ska kunna fullgöra sina uppgifter.

Vi anser att bestämmelsen ger stöd för själva tillträdet till annans mark. Vad gäller utrotningsåtgärder behöver skillnad göras på utrotning av arter som omfattas av äganderätten och de som inte gör det. I de fallen den invasiva främmande arten inte omfattas av äganderätten, ex. vilda djur, bedömer vi att

behörig myndighet med stöd av gällande bestämmelse får utrota arten på annans egendom. Utrotningsåtgärder som kan innebära intrång i äganderätten måste däremot ställas mot egendomsskyddets starka ställning som regleras i 2 kap. 15 § regeringsformen. När det rör sig om åtgärder som medför intrång i äganderätten, så som exempelvis beskärning av buskar, anser vi därför att åtgärden ska föregås av beslut av behörig myndighet. Vår bedömning är att tid för ett skyndsamt beslut bör finnas i de flesta fallen, men när det är fara i dröjsmål behöver möjlighet finnas för åtgärder utan sådant beslut. Vi föreslår mot denna bakgrund ett andra stycke i 28 kap. 1 § miljöbalken med följande lydelse.

När åtgärder som avses i första stycket innebär utrotning av en invasiv främmande art av unions- eller medlemsstatsbetydelse, ska åtgärderna i den mån de medför ett äganderättsligt intrång föregås av beslut av behörig myndighet. Vid fara i dröjsmål, får åtgärder vidtas även utan sådant beslut. En ansökan om utrotningsåtgärder ska prövas skyndsamt.

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EU) nr 1143/2014**av den 22 oktober 2014****om förebyggande och hantering av introduktion och spridning av invasiva främmande arter**

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 192.1,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ⁽¹⁾,

efter att ha hört Regionkommittén,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet ⁽²⁾, och

av följande skäl:

- (1) Att främmande arter, antingen de är djur, växter, svampar eller mikroorganismer, uppträder i nya miljöer behöver inte alltid vara oroande. En betydande andel av de främmande arterna kan emellertid bli invasiva och ha allvarliga negativa effekter på biologisk mångfald och relaterade ekosystemtjänster samt andra sociala och ekonomiska effekter, vilket bör förhindras. Det finns omkring 12 000 främmande arter i miljön i unionen och andra europeiska länder, varav ungefär 10–15 % betraktas som invasiva.
- (2) Invasiva främmande arter är ett av de största hoten mot biologisk mångfald och relaterade ekosystemtjänster, särskilt i geografiskt och evolutionärt isolerade ekosystem, som exempelvis små öar. De risker som dessa arter innebär kan intensifieras på grund av ökad global handel, turism och klimatförändring.
- (3) Det hot mot biologisk mångfald och relaterade ekosystemtjänster som invasiva främmande arter utgör kan se olika ut, och till exempel få allvarliga konsekvenser för inhemska arter och för ekosystemens struktur och funktion genom ändringar i fråga om livsmiljöer, predation, konkurrens, sjukdomsspridning, utträngning av inhemska arter på en stor del av utbredningsområdet och genetiska effekter genom hybridisering. Invasiva främmande arter kan också ha stora negativa effekter på människors hälsa och ekonomin. Endast levande exemplar, och delar som har reproduktionsförmåga, utgör ett hot mot biologisk mångfald och relaterade ekosystemtjänster, människors hälsa och ekonomi, och därför bör endast dessa omfattas av de restriktioner som föreskrivs i denna förordning.
- (4) Unionen är part i konventionen om biologisk mångfald, som godkändes genom rådets beslut 93/626/EEG ⁽³⁾, och är skyldig att följa artikel 8 h i den konventionen. Där anges att parterna så vitt möjligt och på lämpligt sätt ska "förhindra införseln av, kontrollera eller utrota de främmande arter som hotar ekosystem, livsmiljöer eller arter".
- (5) Unionen har som part i konventionen om skydd av europeiska vilda djur och växter samt deras naturliga miljöer, som godkändes genom rådets beslut 82/72/EEG ⁽⁴⁾, åtagit sig att vidta alla lämpliga åtgärder för att säkerställa ett skydd för de vilda djur- och växtarternas miljöer.

⁽¹⁾ EUT C 177, 11.6.2014, s. 84.

⁽²⁾ Europaparlamentets ståndpunkt av den 16 april 2014 (ännu ej offentliggjord i EUT) och rådets beslut av den 29 september 2014.

⁽³⁾ Rådets beslut 93/626/EEG av den 25 oktober 1993 om ingående av konventionen om biologisk mångfald (EGT L 309, 13.12.1993, s. 1).

⁽⁴⁾ Rådets beslut 82/72/EEG av den 3 december 1981 om ingående av konventionen om skydd av europeiska vilda djur och växter samt deras naturliga miljö (EGT L 38, 10.2.1982, s. 1).

- (6) För att stödja målen för Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG⁽¹⁾, 2008/56/EG⁽²⁾ och 2009/147/EG⁽³⁾, samt rådets direktiv 92/43/EEG⁽⁴⁾, bör denna förordning fastställa regler för att förebygga, minimera och mildra invasiva främmande arters negativa effekter på biologisk mångfald och relaterade ekosystemtjänster och på människors hälsa och säkerhet, samt att minska deras sociala och ekonomiska effekter.
- (7) Vissa arter migrerar naturligt till följd av miljöförändringar. Dessa bör inte betraktas som främmande arter i sin nya miljö och bör därför inte omfattas av denna förordnings tillämpningsområde. Denna förordning bör endast inriktas på arter som introduceras i unionen till följd av mänsklig aktivitet.
- (8) Det finns för närvarande över 40 unionslagstiftningsakter om djurhälsa med bestämmelser om djursjukdomar. Dessutom inbegriper rådets direktiv 2000/29/EG⁽⁵⁾ regler om skadegörare på växter eller växtprodukter i, och i Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/18/EG⁽⁶⁾ fastställs den ordning som är tillämplig på genetiskt modifierade organismer. Alla nya regler om invasiva främmande arter bör därför vara anpassade till, och inte överlappa, dessa unionslagstiftningsakter, och de bör inte vara tillämpliga på de organismer som omfattas av dessa lagstiftningsakter.
- (9) Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 1107/2009⁽⁷⁾ och (EU) nr 528/2012⁽⁸⁾ samt rådets förordning (EG) nr 708/2007⁽⁹⁾ innehåller regler om tillstånd för användning av vissa främmande arter för särskilda ändamål. Användningen av vissa arter har redan godkänts enligt dessa system vid tidpunkten för ikraftträdandet av den här förordningen. För att säkerställa en enhetlig rättslig ram bör arter som används för dessa ändamål därför uteslutas från den här förordningens tillämpningsområde.
- (10) Eftersom det finns en mängd invasiva främmande arter är det viktigt att prioritera den andel av invasiva främmande arter som anses vara av unionsbetydelse. Därför bör en förteckning över invasiva främmande arter av unionsbetydelse upprättas (nedan kallad *unionsförteckningen*) och uppdateras regelbundet. En invasiv främmande art bör anses vara av unionsbetydelse om den skada som den orsakar i de drabbade medlemsstaterna är så stor att den motiverar antagandet av ändamålsenliga åtgärder som är tillämpliga i hela unionen, även de medlemsstater som ännu inte har drabbats eller som sannolikt inte kommer att drabbas. För att säkerställa att identifieringen av invasiva främmande arter av unionsbetydelse förblir proportionell bör unionsförteckningen upprättas och uppdateras gradvis och vara inriktad på arter vars införande på unionsförteckningen faktiskt och på ett kostnads-effektivt sätt förhindrar, minimerar eller mildrar dessa arters negativa effekter. Eftersom arter inom samma taxonomiska grupp ofta har liknande ekologiska behov och kan utgöra en liknande risk bör det om så är lämpligt vara tillåtet att uppföra taxonomiska artgrupper på unionsförteckningen.
- (11) Kriterierna för uppförande på unionsförteckningen är det viktigaste verktyget för tillämpning av denna förordning. För att säkerställa en effektiv resursanvändning bör dessa kriterier även säkerställa att de arter som förtecknas är de av alla hittills kända invasiva främmande arter som har de största negativa effekterna. Kommissionen bör senast ett år från ikraftträdandet av denna förordning förelägga den kommitté som inrättas enligt denna förordning ett förslag till förteckning utifrån dessa kriterier. När kommissionen lämnar sitt förslag till unionsförteckning bör den

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG av den 23 oktober 2000 om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder på vattenpolitikens område (EGT L 327, 22.12.2000, s. 1).

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/56/EG av den 17 juni 2008 om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder på havsmiljöpolitikens område (Ramdirektiv om en marin strategi) (EUT L 164, 25.6.2008, s. 19).

⁽³⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/147/EG av den 30 november 2009 om bevarande av vilda fåglar (EUT L 20, 26.1.2010, s. 7).

⁽⁴⁾ Rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (EGT L 206, 22.7.1992, s. 7).

⁽⁵⁾ Rådets direktiv 2000/29/EG av den 8 maj 2000 om skyddsåtgärder mot att skadegörare på växter eller växtprodukter förs in till gemenskapen och mot att de sprids inom gemenskapen (EGT L 169, 10.7.2000, s. 1).

⁽⁶⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/18/EG av den 12 mars 2001 om avsiktlig utsättning av genetiskt modifierade organismer i miljön och om upphävande av rådets direktiv 90/220/EEG (EGT L 106, 17.4.2001, s. 1).

⁽⁷⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2009 av den 21 oktober 2009 om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden och om upphävande av rådets direktiv 79/117/EEG och 91/414/EEG (EUT L 309, 24.11.2009, s. 1).

⁽⁸⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 528/2012 av den 22 maj 2012 om tillhandahållande på marknaden och användning av biocidprodukter (EUT L 167, 27.6.2012, s. 1).

⁽⁹⁾ Rådets förordning (EG) nr 708/2007 av den 11 juni 2007 om användning av främmande och lokalt frånvarande arter i vattenbruk (EUT L 168, 28.6.2007, s. 1).

informera den kommittén om hur den tagit hänsyn till kriterierna. Kriterierna bör omfatta en riskbedömning enligt gällande bestämmelser i Världshandelsorganisationens (WTO) relevanta avtal om restriktioner i handeln med arter.

- (12) För att undvika oproportionella eller alltför höga kostnader för medlemsstaterna och för att skydda mervärdet av unionens åtgärder enligt denna förordning bör kommissionen beakta genomförandekostnaderna för medlemsstaterna och kostnaderna för att inte vidta åtgärder, kostnadseffektiviteten och de socioekonomiska aspekterna när den lägger fram förslaget till unionsförteckning och föreslår följdåtgärder. I detta sammanhang, vid urvalet av de invasiva främmande arter som ska upptas på unionsförteckningen, bör särskild uppmärksamhet ägnas åt arter som används i stor utsträckning och som ger betydande ekonomiska och sociala fördelar i en medlemsstat, utan att detta äventyrar målen för denna förordning.
- (13) Gemensamma kriterier för utförande av riskbedömningen bör fastställas för att säkerställa att reglerna i WTO:s relevanta avtal följs och att denna förordning tillämpas på ett enhetligt sätt. När det är lämpligt bör kriterierna baseras på befintliga nationella och internationella normer och bör omfatta olika aspekter av artens egenskaper, riskerna med arten och dess introduktionsvägar in i unionen, negativa sociala och ekonomiska effekter samt negativa effekter för biologisk mångfald, möjliga fördelar med användningar och kostnader för mildrande åtgärder vägda mot negativa effekter, samt på en bedömning av de potentiella kostnaderna för miljömässiga, sociala och ekonomiska skador för att visa betydelsen för unionen och motivera ytterligare åtgärder. För att man ska kunna utveckla systemet gradvis och bygga vidare på gjorda erfarenheter bör den övergripande strategin utvärderas senast den 1 juni 2021.
- (14) Vissa invasiva främmande arter ingår i bilaga B till rådets förordning (EG) nr 338/97⁽¹⁾ och det är förbjudet att importera dem till unionen på grund av att det har fastställts att de är invasiva och att deras introduktion till unionen har negativa effekter för inhemska arter. Dessa arter är *Callosciurus erythraeus*, *Sciurus carolinensis*, *Oxyura jamaicensis*, *Lithobates (Rana) catesbeianus*, *Sciurus niger*, *Chrysemys picta* och *Trachemys scripta elegans*. För att säkerställa en enhetlig rättslig ram och enhetliga regler för invasiva främmande arter på unionsnivå, bör förtecknandet av dessa invasiva främmande arter som invasiva främmande arter av unionsbetydelse vara en prioritering.
- (15) Förebyggande åtgärder är i allmänhet mer önskvärda från miljösynpunkt och mer kostnadseffektiva än åtgärder som görs i efterhand och bör prioriteras. Därför bör man prioritera att förteckna invasiva främmande arter som ännu inte förekommer inom unionen eller som befinner sig i ett tidigt skede av invasionen av de invasiva främmande arter som sannolikt har de största negativa effekterna. Eftersom nya invasiva främmande arter kan introduceras kontinuerligt i unionen och här redan förekommande främmande arter sprids och utvidgar sitt utbredningsområde är det nödvändigt att se till att unionsförteckningen revideras och uppdateras fortlöpande.
- (16) Man bör undersöka möjligheterna till regionalt samarbete mellan medlemsstater som har problem med samma arter som inte i år i stånd att etablera en livskraftig population i en stor del av unionen. Om målen för denna förordning kan uppnås bättre genom åtgärder på unionsnivå kan även dessa arter upptas i unionsförteckningen.
- (17) För att uppnå målen för denna förordning är det lämpligt att ta hänsyn till den särskilda situationen i de yttersta randområdena, i synnerhet deras avlägsna belägenhet och ökaraktär liksom respektive områdes unika situation i fråga om biologisk mångfald. Därför bör kraven i denna förordning på att vidta begränsande och förebyggande åtgärder med avseende på invasiva främmande arter av unionsbetydelse anpassas till de yttersta randområdenas särdrag, så som dessa definieras i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (*EUF-fördraget*), och med beaktande av Europeiska rådets beslut 2010/718/EU⁽²⁾ och 2012/419/EU⁽³⁾.
- (18) De risker och problem som är förknippade med invasiva främmande arter är gränsöverskridande och påverkar hela unionen. Därför är det mycket viktigt att på unionsnivå införa ett förbud mot avsiktlig eller vårdslös införsel till unionen, reproducera, odla, transportera, köpa, sälja, använda, utbyta, hålla och sätta ut invasiva främmande arter av unionsbetydelse, för att säkerställa att det på ett tidigt stadium vidtas enhetliga åtgärder i hela unionen så att man undviker snedvridning av den inre marknaden samt förhindrar situationer där åtgärder i en medlemsstat undergrävs av bristande åtgärder i en annan.

⁽¹⁾ Rådets förordning (EG) nr 338/97 av den 9 december 1996 om skyddet av arter av vilda djur och växter genom kontroll av handeln med dem (EGT L 61, 3.3.1997, s. 1).

⁽²⁾ Europeiska rådets beslut 2010/718/EU av den 29 oktober 2010 om ändring av ön Saint-Barthélemy's ställning i förhållande till Europeiska unionen (EUT L 325, 9.12.2010, s. 4).

⁽³⁾ Europeiska rådets beslut 2012/419/EU av den 11 juli 2012 om ändring av Mayottes ställning i förhållande till Europeiska unionen (EUT L 204, 31.7.2012, s. 131).

- (19) För att möjliggöra vetenskaplig forskning och ex-situ bevarandeverksamhet, måste det införas särskilda regler för de invasiva främmande arter av unionsbetydelse som ingår i sådan verksamhet. Verksamheten bör bedrivas i slutna anläggningar där organismerna hålls i sluten förvaring och alla nödvändiga åtgärder vidtas för att se till att invasiva främmande arter av unionsbetydelse inte slipper ut eller olagligen sätts ut. Med tillstånd från kommissionen bör det vara möjligt att i väl motiverade undantagsfall, för att tillgodose tvingande hänsyn till allmänintresset, tillämpa dessa regler även på viss annan verksamhet, inbegripet kommersiell verksamhet. Vid tillämpningen av dessa regler bör särskild uppmärksamhet ägnas åt att undvika negativa effekter på skyddade arter och livsmiljöer i enlighet med relevant unionsrätt.
- (20) Det kan uppstå fall där främmande arter som ännu inte är erkända som invasiva främmande arter av unionsbetydelse uppträder vid unionens gränser eller upptäcks inom unionens territorium. Därför bör medlemsstaterna ges möjlighet att vidta vissa nödatgärder på grundval av tillgängliga vetenskapliga belägg. Sådana nödatgärder skulle göra det möjligt att omedelbart vidta åtgärder mot invasiva främmande arter som kan innebära en risk om de introduceras, etableras eller sprids i de länderna, medan medlemsstaterna bedömer den faktiska risk som de medför, i linje med gällande bestämmelser i WTO:s relevanta avtal, särskilt när det gäller att få dessa arter erkända som invasiva främmande arter av unionsbetydelse. Nationella nödatgärder måste kombineras med möjligheten att vidta nödatgärder på unionsnivå för att bestämmelserna i WTO:s relevanta avtal ska iakttas. Dessutom skulle nödatgärder på unionsnivå ge unionen en mekanism för att agera snabbt vid förekomst av eller överhängande risk för införande av en ny invasiv främmande art, i enlighet med försiktighetsprincipen.
- (21) En stor andel invasiva främmande arter introduceras oavsiktligt i unionen. Det är därför mycket viktigt att hantera spridningsvägarna för oavsiktlig introduktion mer effektivt. Åtgärder inom detta område bör införas gradvis med hänsyn till den förhållandevis begränsade erfarenheten inom detta område. Åtgärder bör omfatta frivilliga åtgärder, som de som föreslås i Internationella sjöfartsorganisationens riktlinjer för kontroll och hantering av påväxt på fartyg, samt obligatoriska åtgärder. Åtgärder bör utgå från unionens och medlemsstaternas erfarenheter av att hantera vissa spridningsvägar, däribland åtgärder som vidtagits inom ramen för den internationella konventionen om kontroll och hantering av fartygs barlastvatten och sediment som antogs 2004. Kommissionen bör därför vidta alla lämpliga åtgärder för att uppmuntra medlemsstaterna att ratificera den konventionen.
- (22) För att utveckla en ändamålsenlig kunskapsbas som gör det möjligt att ta itu med de problem som orsakas av invasiva främmande arter är det viktigt att medlemsstaterna bedriver forskning och övervakning av sådana arter. Eftersom övervakningssystem är det lämpligaste sättet att upptäcka nya invasiva främmande arter tidigt och att fastställa utbredningen av redan etablerade arter bör dessa system omfatta både riktade och allmänna undersökningar och dra nytta av ett deltagande från olika sektorer och intressenter, även regionala och lokala samhällen. Övervakningssystemen bör innebära kontinuerlig bevakning av alla nya invasiva främmande arter i hela unionen och syfta till att ge en korrekt och fullständig bild på unionsnivå. Befintliga system för tullkontroll och övervakning som redan införts genom unionsrätten bör tillämpas för att skapa effektivitet och kostnadseffektivitet, särskilt bestämmelserna i direktiven 92/43/EEG, 2000/60/EG, 2008/56/EG och 2009/147/EG.
- (23) Det bör utföras offentliga kontroller av djur och växter för att hindra avsiktlig introduktion av invasiva främmande arter. Levande djur och växter bör föras in i unionen vid gränskontrollstationer i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004⁽¹⁾, och rådets direktiv 91/496/EEG⁽²⁾ och 97/78/EG⁽³⁾ eller vid införselorter i enlighet med direktiv 2000/29/EG. För att säkerställa effektivitetsvinster och undvika att det skapas parallella system för tullkontroller bör behöriga myndigheter kontrollera om dessa arter är invasiva främmande arter av unionsbetydelse vid den första gränskontrollstationen eller införselorten.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 av den 29 april 2004 om offentlig kontroll för att säkerställa kontrollen av efterlevnaden av foder- och livsmedelslagstiftningen samt bestämmelserna om djurhälsa och djurskydd (EUT L 165, 30.4.2004, s. 1).

⁽²⁾ Rådets direktiv 91/496/EEG av den 15 juli 1991 om fastställande av regler för hur veterinärkontroller skall organiseras för djur som importerats till gemenskapen från tredje land och om ändring av direktiven 89/662/EEG, 90/425/EEG och 90/675/EEG (EGT L 268, 24.9.1991, s. 56).

⁽³⁾ Rådets direktiv 97/78/EG av den 18 december 1997 om principerna för organisering av veterinärkontroller av produkter från tredje land som förs in i gemenskapen (EGT L 24, 30.1.1998, s. 9).

- (24) När en invasiv främmande art har introducerats är det mycket viktigt att den snabbt upptäcks och att det snabbt vidtas utrotningsåtgärder för att hindra att arten etableras och sprids. Det effektivaste och mest kostnadseffektiva sättet är ofta att utrota hela populationen så snart som möjligt, medan antalet exemplar fortfarande är begränsat. Om det inte är möjligt att utrota arten, eller om kostnaderna för utrotning är större än de miljömässiga, sociala och ekonomiska fördelarna på längre sikt, bör det vidtas åtgärder för inneslutning och kontroll. Hanteringsåtgärderna bör stå i proportion till effekterna på miljön och vederbörlig hänsyn bör tas till den berörda medlemsstatens biogeografiska och klimatmässiga förhållanden.
- (25) Hanteringsåtgärderna bör inte medföra några negativa effekter för miljön och för människors hälsa. Utrotning och hantering av vissa invasiva främmande djurarter kan vara nödvändigt i vissa fall, och då medföra smärta, oro, rädsla eller annat lidande för djuren även när bästa möjliga teknik används. Därför bör medlemsstaterna och alla aktörer som deltar i arbetet med att utrota, kontrollera eller innesluta invasiva främmande arter vidta de åtgärder som är nödvändiga för att skona djuren från smärta, oro och lidande som kan undvikas under processen och så långt det är möjligt ta hänsyn till bästa praxis inom området, till exempel de riktlinjer för djurskydd som har tagits fram av Världsoorganisationen för djurhälsa (OIE). Icke-dödliga metoder bör övervägas och eventuella åtgärder som vidtas bör minimera påverkan på icke-målarter.
- (26) Invasiva främmande arter orsakar i allmänhet skador på ekosystem och minskar dessa ekosystems motståndskraft. Därför bör proportionella återställandeåtgärder vidtas för att stärka ekosystemens motståndskraft mot invasioner, reparera de skador som orsakats och förbättra bevarandestatusen för arter och deras livsmiljöer i enlighet med direktiven 92/43/EEG och 2009/147/EG, den ekologiska statusen för inlandsytvatten, vatten i övergångszon, kustvatten och grundvatten i enlighet med direktiv 2000/60/EG och marina vattens miljöstatus i enlighet med direktiv 2008/56/EG. Kostnaderna för dessa återställandeåtgärder bör täckas i enlighet med principen att förorenaren betalar.
- (27) Gränsöverskridande samarbete, framför allt med grannländer, och samordning mellan medlemsstater, i synnerhet inom samma biogeografiska område i unionen, bör främjas i syfte att bidra till en effektiv tillämpning av denna förordning.
- (28) Ett system för att ta itu med invasiva främmande arter bör stödjas av ett centraliserat informationssystem där befintlig information om främmande arter i unionen samlas och som ger tillgång till information om förekomsten av arter, deras spridning, ekologi, invasionshistoria och all annan information som behövs som underlag för politiska beslut och hanteringsbeslut, och som även medger utbyte av bästa praxis.
- (29) I Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/35/EG ⁽¹⁾ fastställs ett ramverk för offentliga samråd om miljörelaterade beslut. När åtgärder fastställs inom området för invasiva främmande arter bör allmänheten ges tillfälle att faktiskt delta i beslutsprocessen och ha möjlighet att yttra sig och uttrycka farhågor som kan vara relevanta för besluten, och ge beslutsfattaren möjlighet att beakta dessa. Detta bör öka ansvarigheten och öppenheten i beslutsprocessen och bidrar till att öka allmänhetens miljömedvetenhet och stöd för fattade beslut.
- (30) Deltagande från forskarsamhällets sida är viktigt för att tillhandahålla en ändamålsenlig kunskapsbas som gör det möjligt att ta itu med de problem som orsakas av invasiva främmande arter. Det bör inrättas ett för ändamålet skapat vetenskapligt forum som ska ge råd om vetenskapliga aspekter kopplade till tillämpningen av denna förordning, i synnerhet när det gäller fastställande och uppdatering av unionsförteckningen, riskbedömningar, nödatgärder och snabba utrotningsåtgärder.
- (31) För att säkerställa enhetliga villkor för genomförandet av denna förordning, bör kommissionen tilldelas genomförandebefogenheter med avseende på antagande och uppdatering av unionsförteckningen, formatet på handlingar som utgör ett bevis för att ett tillstånd har beviljats, antagande av nödatgärder på unionsnivå, krav på att tillämpa vissa bestämmelser i berörda medlemsstaterna vid utökat regionalt samarbete, avslag av medlemsstaternas beslut att inte vidta utredningsåtgärder och de tekniska formaten för rapportering till kommissionen. Dessa befogenheter bör utövas i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 ⁽²⁾.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/35/EG av den 26 maj 2003 om åtgärder för allmänhetens deltagande i utarbetandet av vissa planer och program avseende miljön och om ändring, med avseende på allmänhetens deltagande och rätt till rättslig prövning, av rådets direktiv 85/337/EEG och 96/61/EG (EUT L 156, 25.6.2003, s. 17).

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 av den 16 februari 2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter (EUT L 55, 28.2.2011, s. 13).

- (32) I syfte att ta hänsyn till den senaste vetenskapliga utvecklingen på miljöområdet bör befogenheten att anta akter i enlighet med artikel 290 i EUF-fördraget delegeras till kommissionen med avseende på att ange hur det kan konstateras att invasiva främmande arter kan etablera livskraftiga bestånd och sprida sig, samt för att fastställa de delar som ska vara gemensamma vid utarbetandet av riskbedömningar. Det är av särskild betydelse att kommissionen genomför lämpliga samråd under sitt förberedande arbete, inklusive på expertnivå. När kommissionen förbereder och utarbetar delegerade akter bör den se till att relevanta handlingar översänds samtidigt till Europaparlamentet och rådet och att detta sker så snabbt som möjligt och på lämpligt sätt.
- (33) För att säkerställa att bestämmelserna i denna förordning efterlevs är det viktigt att medlemsstaterna inför effektiva, proportionella och avskräckande sanktioner mot överträdelser med hänsyn till överträdelsens art och allvar, principen om kostnadstäckning och principen att förorenaren betalar.
- (34) Genom åtgärder som vidtas inom ramen för denna förordning kan medlemsstaterna införa skyldigheter för personer som håller eller använder främmande arter samt personer som äger eller arrenderar berörd mark.
- (35) För att icke-kommersiella ägare ska kunna behålla sina sällskapsdjur som tillhör de arter som är inkluderade på unionsförteckningen till dess att det dör av naturliga skäl måste det införas övergångsbestämmelser, på villkor att alla nödvändiga åtgärder vidtas för att undvika att djuret fortplantar sig eller slipper ut.
- (36) För att kommersiella operatörer som kan ha berättigade förväntningar, till exempel operatörer som har fått tillstånd i enlighet med förordning (EG) nr 708/2007, ska kunna göra sig av med sitt lager av invasiva främmande arter av unionsbetydelse efter denna förordnings ikraftträdande, är det motiverat att ge dem en period på två år för att slakta, på ett humant sätt avliva, sälja eller i tillämpliga fall lämna över exemplaren till forskning eller verksamheter för ex situ-bevarande.
- (37) Eftersom målen för denna förordning, nämligen att förebygga, minimera och mildra de negativa effekterna av introduktionen och spridningen av invasiva främmande arter inom unionen, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna utan snarare, på grund av dess omfattning och verkningar, kan uppnås bättre på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går denna förordning inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.
- (38) Det bör vara möjligt för medlemsstaterna att behålla eller anta regler för invasiva främmande arter av unionsbetydelse som är striktare än de regler som fastställs i denna förordning och att tillämpa bestämmelser liknande dem som fastställs i denna förordning för invasiva främmande arter av unionsbetydelse på invasiva främmande arter av medlemsstatsbetydelse. Varje sådan åtgärd bör vara förenlig med EUF-fördraget och anmälas till kommissionen i enlighet med unionsrätten.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL I

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 1

Syfte

I denna förordning fastställs regler för att förebygga, minimera och mildra de negativa effekterna på biologisk mångfald av såväl avsiktlig som oavsiktlig introduktion och spridning av invasiva främmande arter inom unionen.

Artikel 2

Tillämpningsområde

1. Denna förordning är tillämplig på alla invasiva främmande arter.
2. Denna förordning är inte tillämplig på
 - a) arter som ändrar sitt naturliga utbredningsområde utan mänsklig aktivitet, till följd av förändrade ekologiska villkor och klimatförändring,
 - b) genetiskt modifierade organismer enligt definitionen i artikel 2 led 2 i direktiv 2001/18/EG,

- c) patogener som orsakar djursjukdomar; med djursjukdomar avses i denna förordning förekomsten av infektioner hos och angrepp på djur, som orsakats av en eller flera patogener som kan överföras till djur eller människa,
- d) skadegörare som förtecknas i bilaga I eller bilaga II till direktiv 2000/29/EG och skadegörare avseende vilka åtgärder har antagits i enlighet med artikel 16.3 i det direktivet,
- e) arter som förtecknas i bilaga IV till förordning (EG) nr 708/2007 när de används inom vattenbruk,
- f) mikroorganismer som tillverkas eller importeras för att användas i växtskyddsmedel som redan är godkända eller som håller på att bedömas enligt förordning (EG) nr 1107/2009, eller
- g) mikroorganismer som tillverkas eller importeras för att användas i biocidprodukter som redan är godkända eller som håller på att bedömas enligt förordning (EU) nr 528/2012.

Artikel 3

Definitioner

I denna förordning gäller följande definitioner:

1. *främmande art*: levande exemplar av en art, underart eller lägre taxonomisk enhet av djur, växter, svampar eller mikroorganismer som introduceras utanför sitt naturliga utbredningsområde, inbegripet alla delar, gameter, frön, ägg och förökningskroppar av dessa arter samt hybrider, sorter eller raser som kan överleva och sedan reproducera sig.
2. *invasiv främmande art*: främmande art vars introduktion eller spridning har konstaterats hota eller negativt inverka på biologisk mångfald och relaterade ekosystemtjänster.
3. *invasiv främmande art av unionsbetydelse*: en invasiv främmande art vars negativa effekter anses vara sådana att de kräver samordnade åtgärder på unionsnivå enligt artikel 4.3.
4. *invasiv främmande art av medlemsstatsbetydelse*: en invasiv främmande art, som inte är en invasiv främmande art av unionsbetydelse, avseende vilken en medlemsstat på grundval av vetenskapliga belägg anser att de negativa effekterna av dess utsättning och spridning, även om dessa effekter inte är fullt bekräftade, är av betydelse för dess territorium eller en del av det, och kräver åtgärder på medlemsstatsnivå.
5. *biologisk mångfald*: variationsrikedomen bland levande organismer av alla ursprung, inklusive landbaserade, marina och andra akvatiska ekosystem och de ekologiska komplex i vilka de ingår; detta innefattar mångfald inom arter, mellan arter och av ekosystem.
6. *ekosystemtjänster*: ekosystemens direkta och indirekta bidrag till människors välbefinnande.
7. *introduktion*: förflyttning, till följd av mänsklig aktivitet, av en art utanför dess naturliga utbredningsområde.
8. *forskning*: beskrivande eller experimentell verksamhet som bedrivs under reglerade former för att erhålla nya vetenskapliga rön eller utveckla nya produkter, inbegripet de inledande faserna för att identifiera, karakterisera och isolera invasiva främmande arters genetiska egenskaper, utöver de egenskaper som gör en art invasiv, i den omfattning som krävs för att använda dessa egenskaper för att avla fram icke-invasiva arter.
9. *sluten förvaring*: hållande av en organism i slutna anläggningar från vilka organismen inte kan slippa ut eller spridas.
10. *ex situ-bevarande*: bevarandet av komponenter av biologisk mångfald utanför dess naturliga livsmiljöer.
11. *spridningsvägar*: vägar och mekanismer för introduktion och spridning av invasiva främmande arter.
12. *tidig upptäckt*: bekräftelse av att ett eller flera exemplar av en invasiv främmande art förekommer i miljön innan den har fått stor spridning.
13. *utrotning*: fullständigt och permanent avlägsnande av en population av invasiva främmande arter med dödliga eller icke-dödliga metoder.

14. *populationsbegränsning*: varje dödlig eller icke-dödlig åtgärd mot en population av en invasiv främmande art, som även minimerar påverkan på icke-målarter och deras livsmiljöer, i syfte att hålla antalet exemplar så lågt som möjligt så att artens invasiva förmåga och negativa effekter på biologisk mångfald och relaterade ekosystemtjänster samt på människors hälsa eller ekonomi minimeras, även om det inte går att utrota arten.
15. *inneslutning*: varje åtgärd för att skapa barriärer som minimerar risken för att en population av en invasiv främmande art ska sprida sig utanför det invaderade området.
16. *stor spridning*: en invasiv främmande art vars population har passerat etableringsskedet, som innebär att en population är livskraftig och har spridit sig och koloniserat en stor andel av det potentiella utbredningsområde där arten kan överleva och reproducera sig.
17. *hantering*: varje dödlig eller icke-dödlig åtgärd för utrotning, populationsbegränsning eller inneslutning av en population av en invasiv främmande art, som även minimerar påverkan på icke-målarter och deras livsmiljöer.

Artikel 4

Förteckning över invasiva främmande arter av unionsbetydelse

1. Kommissionen ska genom genomförandeakter anta en förteckning över invasiva främmande arter av unionsbetydelse (nedan kallad *unionsförteckningen*) på grundval av de kriterier som fastställs i punkt 3 i den här artikeln. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 27.2. Utkasten till genomförandeakter ska överlämnas till den kommitté som avses i artikel 27.1 senast den 2 januari 2016.
2. Kommissionen ska åtminstone vart sjätte år göra en omfattande översyn av unionsförteckningen och ska däremellan, när det är lämpligt, uppdatera den, i enlighet med det förfarande som avses i punkt 1, genom att:
 - a) Lägga till nya invasiva främmande arter.
 - b) Ta bort arter från förteckningen som inte längre uppfyller ett eller flera av de kriterier som fastställs i punkt 3.
3. Invasiva främmande arter ska endast föras upp på unionsförteckningen om de uppfyller samtliga följande kriterier:
 - a) De har baserat på tillgängliga vetenskapliga belägg konstaterats vara främmande för unionens territorium, utom de yttersta randområdena.
 - b) De har baserat på tillgängliga vetenskapliga belägg, konstaterats vara i stånd att etablera en livskraftig population och sprida sig i miljön under rådande förhållanden och under förutsebara klimatförhållanden i en biogeografisk region som är gemensam för fler än två medlemsstater eller en marin delregion, med undantag för deras yttersta randområden.
 - c) De har baserat på tillgängliga vetenskapliga belägg sannolikt stora negativa effekter på biologisk mångfald eller relaterade ekosystemtjänster och de kan även ha negativa effekter på mänsklig hälsa eller ekonomi.
 - d) Det har genom en riskbedömning som utförs enligt artikel 5.1 konstaterats att det krävs samordnade åtgärder på unionsnivå för att förhindra att arten introduceras, etableras eller sprids.
 - e) Det är sannolikt att uppförandet på unionsförteckningen effektivt kommer att förhindra, minimera eller mildra de negativa effekterna av dem.
4. Medlemsstaterna får lämna in en begäran till kommissionen om att invasiva främmande arter ska föras upp på unionsförteckningen. En sådan begäran ska omfatta följande:
 - a) Namnet på arten.
 - b) En riskbedömning utförd i enlighet med artikel 5.1.
 - c) Uppgifter som visar att de kriterier som fastställs i punkt 3 i denna artikel är uppfyllda.

5. I unionsförteckningen ska det vid behov hänvisas till de varor som dessa invasiva främmande arter i allmänhet förknippas med och deras nummer i den kombinerade nomenklatur som fastställs i rådets förordning (EEG) nr 2658/87⁽¹⁾, och anges vilka kategorier av varor som ska vara föremål för offentliga kontroller enligt artikel 15 i den här förordningen.

6. När kommissionen antar eller uppdaterar unionsförteckningen ska den tillämpa de kriterier som anges i punkt 3 med vederbörlig hänsyn till genomförandekostnaderna för medlemsstaterna, kostnaderna för att inte vidta åtgärder, kostnadseffektiviteten och de socioekonomiska aspekterna. Unionsförteckningen ska företrädesvis omfatta de invasiva arter som

- a) ännu inte förekommer i unionen eller befinner sig i ett tidigt skede av invasion och som mest sannolikt kommer att medföra en betydande negativa effekt,
- b) redan är etablerade i unionen och som har de största negativa effekterna.

7. När kommissionen föreslår unionsförteckningen ska den även motivera att målen för denna förordning bättre kan uppnås genom åtgärder på unionsnivå.

Artikel 5

Riskbedömning

1. Vid tillämpning av artikel 4 ska en riskbedömning utföras i förhållande till det aktuella och det potentiella utbredningsområdet för invasiva främmande arter med beaktande av följande:

- a) En beskrivning av arten med dess taxonomiska identitet, historia samt dess naturliga och potentiella utbredningsområde.
- b) En beskrivning av dess reproduktions- och spridningsmönster samt dynamik, däribland en bedömning av om det föreligger sådana miljöförhållanden som krävs för dess reproduktion och spridning.
- c) En beskrivning av de möjliga vägarna för introduktion och spridning av arten, både avsiktliga och oavsiktliga, i förekommande fall även de varor som arten vanligtvis är förknippad med.
- d) En grundlig bedömning av risken för introduktion, etablering och spridning i berörda biogeografiska områden under rådande förhållanden och under förutsebara förhållanden till följd av klimatförändring.
- e) En beskrivning av artens nuvarande utbredning samt om arten redan förekommer i unionen eller i grannländer, och en prognos över dess sannolika framtida utbredning.
- f) En beskrivning av de negativa effekterna på biologisk mångfald och relaterade ekosystemtjänster, inbegripet på inhemska arter, skyddade områden och hotade livsmiljöer samt på människors hälsa, säkerhet och ekonomi, inbegripet en bedömning av potentiella framtida effekter med beaktande av tillgänglig vetenskaplig kunskap.
- g) En bedömning av de potentiella kostnaderna för skador.
- h) En beskrivning av artens kända användningar samt sociala och ekonomiska fördelar med dessa användningar.

2. När kommissionen föreslår vilka arter som ska förtecknas som invasiva främmande arter av unionsbetydelse ska den utföra de riskbedömningar som avses i punkt 1.

När en medlemsstat lämnar in en begäran om att föra upp en art på unionsförteckningen ska den vara ansvarig för att utföra den riskbedömning som avses i punkt 1. Vid behov får kommissionen bistå medlemsstaterna att utarbeta sådana riskbedömningar i den mån det gäller riskbedömningarnas europeiska dimension.

3. Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 29 för att ytterligare specificera typen av godtagbara uppgifter med avseende på tillämpningen av artikel 4.3 b och detaljerat beskriva tillämpningen av punkt 1 a–h i den här artikeln. Den detaljerade beskrivningen ska inbegripa den metod som ska användas för riskbedömningarna, med hänsyn till gällande nationella och internationella normer och behovet av att prioritera åtgärder mot invasiva främmande arter som är förknippade med, eller som kan orsaka, en betydande negativ effekt på biologisk mångfald eller relaterade ekosystemtjänster, samt på mänsklig hälsa eller ekonomi, sådan negativ effekt som anses vara en försvårande omständighet. Det är av särskild betydelse att kommissionen följer sin sedvanliga praxis och genomför samråd med experter, inbegripet experter från medlemsstaterna, innan den antar dessa delegerade akter.

⁽¹⁾ Rådets förordning (EEG) nr 2658/87 av den 23 juli 1987 om tulltaxe- och statistiknomenklaturen och om Gemensamma tulltaxan (EGT L 256, 7.9.1987, s. 1).

Artikel 6

Bestämmelser för de yttersta randområdena

1. Invasiva främmande arter av unionsbetydelse ska varken omfattas av artikel 7 eller artiklarna 13–20 i de yttersta randområdena.
2. Senast den 2 januari 2017 ska varje medlemsstat med yttersta randområden, för vart och ett av dessa områden, i samråd med dessa områden, anta en förteckning över invasiva främmande arter av betydelse.
3. När det gäller de invasiva främmande arter som ingår i de förteckningar som avses i punkt 2 i den här artikeln får medlemsstaterna inom respektive yttersta randområde, om så är lämpligt, tillämpa de åtgärder som föreskrivs i artiklarna 7–9, 13–17, 19 och 20. Dessa åtgärder ska vara förenliga med EUF-fördraget och anmälas till kommissionen i enlighet med unionsrätten.
4. Medlemsstaterna ska omedelbart underrätta kommissionen och informera övriga medlemsstater om de förteckningar som avses i punkt 2 och om alla uppdateringar av de förteckningarna.

KAPITEL II

FÖREBYGGANDE ÅTGÄRDER

Artikel 7

Restriktioner

1. Invasiva främmande arter av unionsbetydelse får inte avsiktligt
 - a) föras in på unionens territorium, inklusive transiteras under tullövervakning,
 - b) hållas, inte heller i sluten förvaring,
 - c) födas upp, inte heller i sluten förvaring,
 - d) transporteras till, från eller inom unionen, utom för transport av arter till anläggningar i samband med utrotning,
 - e) släppas ut på marknaden,
 - f) användas eller utbytas,
 - g) tillåtas reproducera sig, växa eller odlas, inte heller i sluten förvaring, eller
 - h) släppas ut i miljön.
2. Medlemsstaterna ska vidta alla nödvändiga åtgärder för att förebygga oavsiktlig introduktion eller spridning, inbegripet, i tillämpliga fall, på grund av grov vårdslöshet, av invasiva främmande arter av unionsbetydelse.

Artikel 8

Tillstånd

1. Genom undantag från de restriktioner som anges i artikel 7.1 a, b, c, d, f och g, och om inte annat följer av punkt 2 i den här artikeln, ska medlemsstaterna upprätta ett tillståndssystem för att ge verksamheter möjlighet att bedriva forskning med, eller *ex situ*-bevarande av, invasiva främmande arter av unionsbetydelse. Om det inte är möjligt att undvika användning av produkter som härrör från invasiva främmande arter av unionsbetydelse för att förbättra människors hälsa, får medlemsstaterna även inbegripa vetenskaplig verksamhet och efterföljande medicinsk användning i tillståndssystemet.
2. Medlemsstaterna ska ge de behöriga myndigheterna befogenhet att utfärda de tillstånd som avses i punkt 1 för aktiviteter som bedrivs i sluten förvaring som uppfyller samtliga följande villkor:
 - a) Den invasiva främmande arten av unionsbetydelse hålls och hanteras i sluten förvaring enligt vad som avses i punkt 3.
 - b) Verksamheten ska bedrivas av personal med lämpliga kvalifikationer enligt vad som fastställs av de behöriga myndigheterna.
 - c) Transport till och från sluten förvaring genomförs under förhållanden som utesluter att den invasiva främmande arten kan slippa ut, enligt vad som fastställs i tillståndet.

- d) Invasiva främmande arter av unionsbetydelse som är djur är märkta eller på ett effektivt sätt identifierade på annat sätt när så är lämpligt, med metoder som inte orsakar smärta, oro eller lidande som kan förhindras.
- e) Risken för att exemplar av en art slipper ut, sprids eller avlägsnas hanteras effektivt med hänsyn till artens identitet, biologi och spridningssätt, verksamheten och den tänkta slutna förvaringen, samspelet med miljön och andra relevanta faktorer.
- f) Ett kontinuerligt övervakningssystem och en beredskapsplan som omfattar eventuella fall av att exemplar av en art slipper ut eller av spridning utarbetas av sökanden, inbegripet en plan för utrotning. Beredskapsplanen ska godkännas av den behöriga myndigheten. Om exemplar av en art slipper ut eller arten sprids ska beredskapsplanen genomföras omgående och tillståndet får återkallas tillfälligt eller slutgiltigt.

Det tillstånd som avses i punkt 1 ska vara begränsat till ett antal invasiva främmande arter och exemplar som inte överskrider den slutna förvaringens kapacitet. Det ska omfatta de restriktioner som krävs för att minska risken för att den berörda arten slipper ut eller spridning av denna. Det ska hela tiden åtfölja de invasiva främmande arter som avses när dessa arter in i eller transporteras inom unionen.

3. Exemplar ska anses hållna i slutna förvaring om följande villkor är uppfyllda:

- a) Exemplaren är fysiskt isolerade, och de kan inte slippa ut eller spridas eller avlägsnas från förvaringen av obehöriga personer.
- b) Rengörings-, avfallshanterings- och underhållsprotokoll ska säkerställa att inga exemplar eller delar med reproduktionsförmåga kan slippa ut, spridas eller avlägsnas av obehöriga personer.
- c) Exemplaren avlägsnas från förvaringen, bortskaffas, destrueras eller avlivs humanit, på ett sådant sätt att fortplantning eller reproduktion utanför förvaringen utesluts.

4. När sökanden ansöker om tillstånd ska denne tillhandahålla alla uppgifter som behövs för att den behöriga myndigheten ska kunna bedöma om de villkor som avses i punkterna 2 och 3 är uppfyllda.

5. Medlemsstaterna ska ge den behöriga myndigheten befogenhet att när som helst, tillfälligt eller slutgiltigt, återkalla tillståndet om oförutsedda händelser med negativ effekt på biologisk mångfald eller relaterade ekosystemtjänster inträffar. Varje återkallande av ett tillstånd ska vara vetenskapligt motiverat och, om de vetenskapliga uppgifterna är otillräckliga, motiverat av försiktighetsprincipen och med beaktande av nationella administrativa bestämmelser.

6. Kommissionen ska genom en genomförandeakt anta formatet på den handling som utgör ett bevis för det tillstånd som utfärdas av en medlemsstats behöriga myndigheter. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 27.2. Medlemsstaterna ska använda det formatet för en handling som följer med tillståndet.

7. När det gäller alla tillstånd som utfärdats i enlighet med punkt 1 i denna artikel ska medlemsstaterna utan dröjsmål offentliggöra minst följande information på internet:

- a) Det vetenskapliga namnet och det svenska namnet på den invasiva främmande art av unionsbetydelse för vilken tillståndet har utfärdats.
- b) Antal eller volym berörda exemplar.
- c) För vilket syfte tillståndet har utfärdats.
- d) Kodnumren i den kombinerade nomenklaturen i enlighet med vad som föreskrivs i förordning (EEG) nr 2658/87.

8. Medlemsstaterna ska säkerställa att deras behöriga myndigheter utför inspektioner i syfte att säkerställa att verksamheten uppfyller de villkor som anges i de utfärdade tillstånden.

Artikel 9

Godkännande

1. I undantagsfall får medlemsstaterna av tvingande hänsyn till allmänintresset, inbegripet sociala och ekonomiska hänsyn, med förbehåll för godkännande av kommissionen, utfärda tillstånd som möjliggör att verksamheter utövar annan verksamhet än den som avses i artikel 8.1, i enlighet med förfarandet som avses i den här artikeln och på de villkor som fastställs i artikel 8.2 och 8.3.

2. Kommissionen ska inrätta och driva ett elektroniskt system för godkännande och ska besluta om ansökningar om godkännande inom 60 dagar från mottagandet av en ansökan.

3. Ansökningar om godkännande ska lämnas in av medlemsstaterna genom det system som avses i punkt 2.

4. En ansökan om godkännande ska innehålla följande:
 - a) Närmare uppgifter om verksamheten eller grupperna av verksamheter, inbegripet deras namn och adress.
 - b) Det vetenskapliga latinska namnet och det svenska namnet på den invasiva främmande art av unionsbetydelse för vilken godkännandet begärs.
 - c) Kodnumren i den kombinerade nomenklaturen enligt vad som föreskrivs i förordning (EEG) nr 2658/87.
 - d) Antalet eller volym berörda exemplar.
 - e) Skälen för det begärda godkännandet.
 - f) En detaljerad beskrivning av de planerade åtgärderna för att säkerställa att den invasiva främmande arten av unionsbetydelse inte kan slippa ut eller sprida sig från den slutna förvaringsanläggning där den ska hållas och hanteras liksom vilka åtgärder som ska säkerställa att eventuell nödvändig transport av arten sker under förutsättningar som utesluter att den slipper ut.
 - g) En bedömning av risken att den invasiva främmande arten av unionsbetydelse för vilken godkännande begärs slipper ut, åtföljd av en beskrivning av de riskreducerande åtgärder som ska genomföras.
 - h) En beskrivning av det planerade övervakningssystemet och av den beredskapsplan som utarbetats för att man ska kunna hantera ett eventuellt fall av exemplar som slipper ut eller av spridning, inbegripet, vid behov, en plan för utrotning.
 - i) En beskrivning av relevant nationell rätt som är tillämplig på dessa verksamheter.
5. Godkännanden som utfärdas av kommissionen ska anmälas till den behöriga myndigheten i den berörda medlemsstaten. Ett godkännande ska vara specifikt för en viss verksamhet, oberoende av vilket ansökningsförfarande som följs i enlighet med punkt 4 a, och ska inbegripa den information som avses i punkt 4 och ange giltighetstiden för godkännandet. Ett godkännande ska även innehålla bestämmelser om leverans till verksamheten av ytterligare exemplar eller ersättningsexemplar för användning i verksamheten som man har begärt godkännande för.
6. Efter ett godkännande från kommissionen får den behöriga myndigheten utfärda det tillstånd som avses i punkt 1 i den här artikeln i enlighet med artikel 8.4–8.8. Tillståndet ska inbegripa alla de bestämmelser som anges i godkännandet utfärdat av kommissionen.
7. Kommissionen ska avslå en ansökan om godkännande om en relevant skyldighet som följer av denna förordning inte uppfylls.
8. Kommissionen ska så snart som möjligt informera den berörda medlemsstaten om varje avslag på en ansökan enligt punkt 7 och ange skälen för avslaget.

Artikel 10

Nödåtgärder

1. Om en medlemsstat har uppgifter som tyder på förekomst inom eller överhängande risk för introduktion i medlemsstatens territorium av en invasiv främmande art som inte ingår i unionsförteckningen, men där behöriga myndigheter på grundval av preliminära vetenskapliga belägg har konstaterat att arten sannolikt uppfyller kriterierna i artikel 4.3, får medlemsstaten omedelbart vidta nödåtgärder i form av någon av de restriktioner som anges i artikel 7.1.
2. Den medlemsstat som inom sitt nationella territorium vidtar nödåtgärder som omfattar tillämpning av artikel 7.1 a, d eller e ska omedelbart underrätta kommissionen och alla övriga medlemsstater om de åtgärder som vidtagits och de uppgifter som motiverar dessa åtgärder.
3. Den berörda medlemsstaten ska utan dröjsmål och under alla omständigheter inom 24 månader från dagen för antagandet av beslutet om att vidta nödåtgärder utföra en riskbedömning enligt artikel 5 för den art som omfattas av nödåtgärderna, med hänsyn till tillgänglig teknisk och vetenskaplig information, i syfte att föra in den invasiva främmande arten i unionsförteckningen.
4. När kommissionen tar emot den underrättelse som avses i punkt 2 i den här artikeln eller har andra uppgifter som tyder på förekomst eller överhängande risk för introduktion i unionen av en invasiv främmande art som inte ingår i unionsförteckningen men som sannolikt uppfyller kriterierna i artikel 4.3, ska kommissionen genom genomförandeakter avgöra, på grundval av preliminära vetenskapliga belägg, om arten sannolikt uppfyller kriterierna, och anta nödåtgärder för unionen i form av någon av de restriktioner som avses i artikel 7.1 i förhållande till de risker som arten medför när den konstaterar att kriterierna i artikel 4.3 sannolikt kommer att uppfyllas. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 27.2.

5. Om kommissionen antar en genomförandeakt som avses i punkt 4 ska medlemsstaterna vid behov upphäva eller ändra varje nödåtgärd som de har vidtagit.
6. Om kommissionen tar upp den invasiva främmande arten på unionsförteckningen ska medlemsstaterna även upphäva eller ändra sina nödåtgärder.
7. Om den invasiva främmande arten efter den riskbedömning som utförts enligt punkt 3 i den här artikeln inte tas upp av kommissionen på unionsförteckningen ska medlemsstaterna upphäva de nödåtgärder som vidtagits enligt punkt 1 i den här artikeln, och de får ta upp denna art på en nationell förteckning över invasiva arter av medlemsstatsbetydelse enligt artikel 12.1 samt överväga utökad regionalt samarbete i enlighet med artikel 11.

Artikel 11

Invasiva främmande arter av regional betydelse och för unionen inhemska arter

1. Medlemsstaterna får på grundval av den nationella förteckning över invasiva främmande arter av medlemsstatsbetydelse som fastställts i enlighet med artikel 12 fastställa vilka för unionen inhemska eller främmande arter som kräver ett utökad regionalt samarbete.
2. På begäran av de berörda medlemsstaterna ska kommissionen agera för att underlätta samarbete och samordning bland dessa berörda medlemsstater i enlighet med artikel 22.1. Vid behov får kommissionen på grundval av vissa invasiva främmande arters effekter på biologisk mångfald och relaterade ekosystemtjänster, liksom på människors hälsa och ekonomin, och under förutsättning att det är noggrant underbyggt av en omfattande analys av berättigandet av ett utökad regionalt samarbete mellan de begärande medlemsstaterna, genom genomförandeakter kräva att de berörda medlemsstaterna i tillämpliga delar, på sitt territorium eller på en del av det, tillämpar artiklarna 13, 14 och 16, artikel 17, utan hinder av artikel 18, samt artiklarna 19 och 20 beroende på vad som är lämpligt. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 27.2.
3. De invasiva främmande arter av regional betydelse som är inhemska i en medlemsstat får på den medlemsstatens territorium inte omfattas av bestämmelserna i artiklarna 13, 14, 16, 17, 19, 20 och 24. De medlemsstater i vilka dessa arter är inhemska ska samarbeta med de berörda medlemsstaterna när det gäller bedömningen av spridningsvägarna i enlighet med artikel 13 och får i samråd med de övriga medlemsstaterna anta relevanta åtgärder för att undvika ytterligare spridning av dessa arter i enlighet med det förfarande som avses i artikel 22.1.

Artikel 12

Invasiva främmande arter av medlemsstatsbetydelse

1. Medlemsstaterna får upprätta en nationell förteckning över invasiva främmande arter av medlemsstatsbetydelse. När det gäller de invasiva främmande arterna får medlemsstaten på sitt territorium vid behov tillämpa sådana åtgärder som föreskrivs i artiklarna 7, 8, 13–17, 19 och 20. Dessa åtgärder ska vara förenliga med EUF-fördraget och anmälas till kommissionen i enlighet med unionsrätten.
2. Medlemsstaterna ska informera kommissionen och övriga medlemsstater om de arter som de betraktar som invasiva främmande arter av medlemsstatsbetydelse och om de åtgärder som tillämpas i enlighet med punkt 1.

Artikel 13

Handlingsplaner för invasiva främmande arters spridningsvägar

1. Medlemsstaterna ska inom 18 månader efter antagandet av unionsförteckningen göra en uttömmande analys av spridningsvägarna för oavsiktlig introduktion och spridning av invasiva främmande arter av unionsbetydelse åtminstone på deras territorium liksom i deras marina vatten, enligt definitionen i artikel 3.1 i direktiv 2008/56/EG, och identifiera de spridningsvägar som kräver prioriterade åtgärder (*prioriterade spridningsvägar*) på grund av artvolymen eller på grund av de skador som de arter som förs in i unionen via dessa spridningsvägar kan orsaka.
2. Inom tre år från antagandet av unionsförteckningen ska varje medlemsstat upprätta och genomföra en enskild handlingsplan eller en uppsättning handlingsplaner för att ta itu med de prioriterade spridningsvägar som medlemsstaten har identifierat enligt punkt 1. Handlingsplanerna ska innehålla tidplaner för åtgärderna och en beskrivning av de åtgärder som ska vidtas samt vid behov frivilliga åtgärder och riktlinjer för god praxis för att hantera de prioriterade spridningsvägarna och förhindra oavsiktlig introduktion och spridning av invasiva främmande arter i unionen.
3. Medlemsstaterna ska säkerställa samordning i syfte att upprätta en enskild handlingsplan eller en uppsättning handlingsplaner som samordnats på lämplig regional nivå i enlighet med artikel 22.1. Om sådana regionala handlingsplaner inte upprättas ska medlemsstaterna upprätta och genomföra handlingsplaner för medlemsstatens territorium, och som i möjligaste mån samordnats på lämplig regional nivå.

4. De handlingsplaner som avses i punkt 2 i denna artikel ska särskilt innefatta åtgärder grundade på en kostnadsnyttoanalys, för att

- a) öka medvetenheten,
- b) minimera kontaminering av varor, råvaror, fordon och utrustning på grund av exemplar av invasiva främmande arter, inbegripet åtgärder för att hantera transport av invasiva främmande arter från tredjeländer,
- c) säkerställa ändamålsenliga kontroller vid unionens gränser, utöver de offentliga kontroller som anges i artikel 15.

5. De handlingsplaner som upprättats i enlighet med punkt 2 ska snarast överlämnas till kommissionen. Medlemsstaterna ska se över handlingsplanerna och överlämna dem till kommissionen åtminstone vart sjätte år.

KAPITEL III

TIDIG UPPTÄCKT OCH SNABB UTROTNING

Artikel 14

Övervakningssystem

1. Inom 18 månader från antagandet av unionsförteckningen ska medlemsstaterna inrätta ett övervakningssystem för invasiva främmande arter av unionsbetydelse eller inbegripa det i sina befintliga system, för att samla in och registrera uppgifter om invasiva främmande arters förekomst i miljön genom undersökning, övervakning eller andra förfaranden för att förhindra att invasiva främmande arter sprids till eller inom unionen.

2. Det övervakningssystem som avses i punkt 1 i denna artikel ska

- a) omfatta medlemsstaternas territorium, inklusive deras territorialvatten, och fastställa förekomst och utbredning av nya och redan etablerade invasiva främmande arter av unionsbetydelse,
- b) vara tillräckligt dynamiskt för att snabbt upptäcka ny förekomst i miljön, på medlemsstatens territorium eller i en del av en medlemsstats territorium, av en invasiv främmande art av unionsbetydelse, vars närvaro inte tidigare var känd,
- c) bygga vidare på, vara förenligt med och undvika dubblering av relevanta bestämmelser om bedömning och övervakning som anges i unionsrätten eller i internationella avtal och använda den information som finns i befintliga övervakningssystem enligt artikel 11 i direktiv 92/43/EEG, artikel 8 i direktiv 2000/60/EG och artikel 11 i direktiv 2008/56/EG,
- d) i möjligaste mån ta hänsyn till relevanta gränsöverskridande effekter och gränsöverskridande egenskaper.

Artikel 15

Offentliga kontroller

1. Senast den 2 januari 2016 ska medlemsstaterna ha infört fullt fungerande strukturer för att utföra de offentliga kontroller som krävs för att förhindra avsiktlig introduktion i unionen av invasiva främmande arter av unionsbetydelse. Dessa offentliga kontroller ska tillämpas på de kategorier av varor som omfattas av de kodnummer i den kombinerade nomenklaturen som det hänvisas till i unionsförteckningen, enligt artikel 4.5.

2. De behöriga myndigheterna ska utföra lämpliga riskbedömningskontroller på de varor som avses i punkt 1 i denna artikel och därvid kontrollera att

- a) de inte ingår i unionsförteckningen, eller
- b) de omfattas av ett giltigt tillstånd som avses i artikel 8.

3. De kontroller som avses i punkt 2 i den här artikeln och som består av kontroller av handlingar och identitet samt vid behov fysiska kontroller ska äga rum när de varor som avses i punkt 1 i den här artikeln förs in till unionen. I de fall där unionsrätten om offentliga kontroller redan föreskriver särskilda offentliga kontroller vid gränsstationer i enlighet med förordning (EG) nr 882/2004 och direktiv 91/496/EEG och direktiv 97/78/EG eller vid införselorter i enlighet med direktiv 2000/29/EG för de kategorier av varor som avses i punkt 1 i den här artikeln, ska medlemsstaterna överföra ansvaret för utförandet av de kontroller som avses i punkt 2 i den här artikeln till de behöriga myndigheter som ansvarar för dessa kontroller i enlighet med artikel 4 i förordning (EG) nr 882/2004 eller artikel 2.1 g i direktiv 2000/29/EG.

4. Vid hantering i frizoner eller frilager och hänförande av de varor som avses i punkt 1 till tullförfarandena för övergång till fri omsättning, transitering, tullager, aktiv förädling, bearbetning under tullkontroll och temporär import ska tullmyndigheten lämna in något av följande:

- a) Den av de behöriga myndigheter som avses i punkt 3 i denna artikel vederbörligen ifyllda relevanta införselhandling i vilken det intygas att de villkor som avses i punkt 2 i denna artikel är uppfyllda, i de fall där kontrollerna har genomförts vid gränsstationer i enlighet med förordning (EG) nr 882/2004 och direktiv 91/496/EEG och direktiv 97/78/EG eller vid införselorter i enlighet med artikel 2.1 j i direktiv 2000/29/EG. Det tullförfarande som anges däri ska följas.
- b) I det fall där varorna inte är föremål för offentlig kontroll enligt unionsrätten, andra handlingar som visar att kontrollerna har genomförts med tillfredsställande resultat och den därav följande införselhandlingen.

Dessa handlingar får även lämnas i elektronisk form.

5. Om det vid kontrollerna fastställs att denna förordning inte efterlevs ska

- a) tullmyndigheterna tills vidare tillfälligt upphäva tullförfarandet eller hålla kvar varorna,
- b) de behöriga myndigheter som avses i punkt 3 hålla kvar varorna.

I fall där varor hålls kvar ska den behöriga myndighet som ansvarar för tillämpningen av denna förordning överta ansvaret för dem. Denna myndighet ska agera i enlighet med gällande nationell lagstiftning. Medlemsstaterna får delegera specifika funktioner till andra myndigheter.

6. Den fysiska eller juridiska person som fört in varorna till unionen ska stå för de kostnader som uppstått under tiden kontrollen utförs och för de kostnader som uppstått med anledning av bristande efterlevnad, såvida inte den berörda medlemsstaten beslutar något annat.

7. Medlemsstaterna ska införa förfaranden för att se till att alla berörda myndigheter utbyter relevant information och att de samarbetar om och samordnar de kontroller som avses i punkt 2 på ett effektivt och ändamålsenligt sätt.

8. Kommissionen ska tillsammans med alla medlemsstater på grundval av bästa praxis ta fram riktlinjer och utbildningsprogram för att underlätta identifiering och upptäckt av invasiva främmande arter av unionsbetydelse och genomförande av effektiva och ändamålsenliga kontroller.

9. Om tillstånd har utfärdats i enlighet med artikel 8 ska man i tulldeklarationen eller relevant anmälan till gränsstationen hänvisa till ett giltigt tillstånd för de deklarerade varorna.

Artikel 16

Anmälan om tidig upptäckt

1. Medlemsstaterna ska använda det övervakningssystem som inrättats enligt artikel 14 och den information som samlats in vid de offentliga kontroller som föreskrivs i artikel 15 för att bekräfta tidig upptäckt av introduktion eller förekomst av invasiva främmande arter av unionsbetydelse.

2. Medlemsstaterna ska utan dröjsmål skriftligen anmäla tidig upptäckt av introduktion eller förekomst av invasiva främmande arter av unionsbetydelse till kommissionen och informera övriga medlemsstater särskilt om följande:

- a) Ny förekomst på deras territorium eller i en del av deras territorium av en art som ingår i unionsförteckningen och vars närvaro inte tidigare var känd inom deras territorium eller en del av deras territorium.
- b) Återkomst på deras territorium eller i en del av deras territorium av en art som ingår i unionsförteckningen efter det att arten har rapporterats som utrotad.

Artikel 17

Snabb utrotning i ett tidigt skede av invasionen

1. Efter tidig upptäckt och inom tre månader från det att den anmälan om tidig upptäckt som avses i artikel 16 har överlämnats, ska medlemsstaterna vidta utrotningsåtgärder och anmäla dessa åtgärder till kommissionen samt informera övriga medlemsstater.

2. När medlemsstaterna vidtar utrotningsåtgärder ska de se till att de metoder som används är effektiva för att avlägsna populationen av den berörda invasiva främmande arten fullständigt och permanent, med vederbörlig hänsyn till människors hälsa och miljön, särskilt icke-målarter och deras livsmiljöer, och se till att djuren skonas från smärta, oro eller lidande som kan undvikas.

3. Medlemsstaterna ska övervaka att utrotningen är effektiv. Medlemsstaterna kan använda det övervakningssystem som föreskrivs i artikel 14 i detta syfte. Övervakningen ska vid behov även inbegripa en bedömning av påverkan på icke-målarter som inte berörs.
4. Medlemsstaterna ska informera kommissionen om effektiviteten i de vidtagna åtgärderna och underrätta kommissionen när en population av en invasiv främmande art av unionsbetydelse har utrotats. De ska även tillhandahålla andra medlemsstater denna information.

Artikel 18

Undantag från skyldigheten att snabbt utrota

1. Medlemsstaterna får på grundval av gedigna vetenskapliga belägg inom två månader från upptäckten av en invasiv främmande art enligt artikel 16 besluta att avstå från utrotningsåtgärder om minst ett av följande villkor är uppfyllda:
 - a) Det har visats att utrotning inte är tekniskt genomförbar eftersom de tillgängliga utrotningsmetoderna inte går att använda i den miljö där den invasiva främmande arten är etablerad.
 - b) En kostnads-nyttoanalys grundad på tillgänglig information visar med rimlig säkerhet att kostnaderna på lång sikt kommer att bli exceptionellt höga och oproportionella i förhållande till fördelarna med utrotningen.
 - c) Utrotningsmetoder är inte tillgängliga, eller är tillgängliga men har mycket allvarliga negativa effekter på människors hälsa, miljön eller andra arter.

Den berörda medlemsstaten ska utan dröjsmål skriftligen anmäla sitt beslut till kommissionen. Anmälan ska åtföljas av alla de styrkande uppgifter som avses i leden a, b och c i första stycket.

2. Kommissionen får besluta att genom genomförandeakter avslå det beslut som anmäls i enlighet med punkt 1 andra stycket om de villkor som fastställs däri inte är uppfyllda.
3. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 27.2. Utkosten till genomförandeakter ska överlämnas till den kommitté som avses i artikel 27.1 inom två månader från dagen för medlemsstatens anmälan.
4. Medlemsstaterna ska se till att inneslutningsåtgärder vidtas för att undvika ytterligare spridning av den invasiva främmande arten till andra medlemsstater om, enligt punkt 1, utrotningsåtgärder inte vidtas.
5. Om kommissionen avslår ett beslut meddelat i enlighet med punkt 1 andra stycket i den här artikeln ska den berörda medlemsstaten utan dröjsmål vidta de utrotningsåtgärder som avses i artikel 17.
6. Om kommissionen inte avslår ett beslut som anmäls i enlighet med punkt 1 andra stycket i den här artikeln ska den invasiva främmande arten omfattas av de hanteringsåtgärder som avses i artikel 19.

KAPITEL IV

HANTERING AV INVASIVA FRÄMMANDE ARTER SOM HAR STOR SPRIDNING

Artikel 19

Hanteringsåtgärder

1. Medlemsstaterna ska inom 18 månader från det att en invasiv främmande art har förts upp på unionsförteckningen ha infört effektiva hanteringsåtgärder för de invasiva främmande arter av unionsbetydelse som medlemsstaterna har konstaterat ha stor spridning inom deras territorium, för att minimera effekterna på biologisk mångfald och relaterade ekosystemtjänster samt, i förekommande fall, människors hälsa och ekonomin.

Hanteringsåtgärderna ska vara proportionella i förhållande till miljöpåverkan och lämpliga i förhållande till medlemsstaternas särskilda omständigheter, baseras på en kostnads-nyttoanalys och i möjligaste mån även omfatta de återställandeåtgärder som avses i artikel 20. De ska prioriteras på grundval av riskbedömningen och deras kostnadseffektivitet.

2. Hanteringsåtgärderna ska bestå av dödliga eller icke-dödliga fysiska, kemiska eller biologiska åtgärder för utrotning, populationsbegränsning eller inneslutning av en population av en invasiv främmande art. Om så är lämpligt ska hanteringsåtgärderna omfatta insatser som avser det mottagande ekosystemet i syfte att öka dess motståndskraft mot pågående och kommande invasioner. Kommersiell användning av redan etablerade invasiva främmande arter kan tillfälligt tillåtas inom ramen för hanteringsåtgärder för utrotning, populationsbegränsning eller inneslutning, om detta är synnerligen motiverat och förutsatt att alla lämpliga kontroller har gjorts i syfte att undvika ytterligare spridning.

3. När medlemsstaterna vidtar hanteringsåtgärder och väljer vilka metoder de ska använda, ska de ta hänsyn till människors hälsa och miljön, särskilt till icke-målarter och deras livsmiljöer, och att de djur som utgör målarten skonas från smärta, oro eller lidande som kan undvikas, utan att hanteringsåtgärdernas effektivitet äventyras.

4. Det övervakningssystem som föreskrivs i artikel 14 ska utformas och användas för att övervaka hur effektiva åtgärderna för utrotning, populationsbegränsning eller inneslutning är när det gäller att minimera effekterna på biologisk mångfald och relaterade ekosystemtjänster samt, i förekommande fall, människors hälsa och ekonomin. Övervakningen ska vid behov även inbegripa en bedömning av effekterna på icke-målarter.

5. När det finns en betydande risk för att en invasiv främmande art av unionsbetydelse ska sprida sig till en annan medlemsstat, ska de medlemsstater där den arten förekommer omedelbart underrätta de andra medlemsstaterna och kommissionen. Om så är lämpligt ska de berörda medlemsstaterna vidta gemensamt överenskomna hanteringsåtgärder. Om tredjeländer också kan påverkas av spridningen ska den berörda medlemsstaten sträva efter att informera de berörda tredjeländerna.

Artikel 20

Återställande av skadade ekosystem

1. Medlemsstaterna ska vidta lämpliga återställandeåtgärder för att underlätta återhämtningen av ett ekosystem som har försämrats, skadats eller förstörts av en invasiv främmande art av unionsbetydelse, om inte en kostnads-nyttanalys grundad på tillgänglig information med rimlig säkerhet visar att kostnaderna för dessa åtgärder kommer att bli höga och oproportionella i förhållande till fördelarna med ett återställande.

2. De återställandeåtgärder som avses i punkt 1 ska åtminstone omfatta följande:

- a) Åtgärder för att öka förmågan hos ett ekosystem som är exponerat för störningar som orsakats av förekomsten av invasiva främmande arter av unionsbetydelse att stå emot, absorbera, anpassa sig till och återhämta sig från effekterna av störningen.
- b) Stödåtgärder för att förhindra en ny invasion efter en utrotningsinsats.

KAPITEL V

HORISONTELLA BESTÄMMELSER

Artikel 21

Kostnadstäckning

I enlighet med principen att förorenaren betalar, och utan att det påverkar Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/35/EG⁽¹⁾, ska medlemsstaterna sträva efter att täcka kostnaderna för de åtgärder som krävs för att förebygga, minimera eller mildra de invasiva främmande arternas negativa påverkan, inbegripet miljö- och resurskostnader liksom återställandekostnader.

Artikel 22

Samarbete och samordning

1. Medlemsstaterna ska när de uppfyller sina skyldigheter enligt denna förordning göra sitt bästa för att säkerställa nära samordning med alla berörda medlemsstater och om det är praktiskt och lämpligt använda sig av befintliga strukturer som har sitt upphov i regionala eller internationella avtal. De berörda medlemsstaterna ska i synnerhet sträva efter att säkerställa samordning med andra medlemsstater som

- a) är en del av samma marina delregioner i enlighet med artikel 4.2 i direktiv 2008/56/EG när det gäller marina arter,
- b) är en del av samma biogeografiska region i enlighet med artikel 1 c iii i direktiv 92/43/EEG när det gäller icke-marina arter,
- c) delar samma gränser,
- d) är belägna vid samma avrinningsområde i enlighet med artikel 2.13 i direktiv 2000/60/EG när det gäller sötvattenarter, eller
- e) har något annat gemensamt intresse.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/35/EG av den 21 april 2004 om miljöansvar för att förebygga och avhjälpa miljöskador (EUT L 143, 30.4.2004, s. 56).

Kommissionen ska på de berörda medlemsstaternas begäran agera för att främja samordningen.

2. Medlemsstaterna ska när de uppfyller sina skyldigheter enligt denna förordning eftersträva samarbete med tredje länder, om så är lämpligt, inbegripet genom befintliga strukturer som har sitt upphov i regionala eller internationella avtal, i syfte att nå målen i denna förordning.

3. Medlemsstaterna får även tillämpa bestämmelser, som de som avses i punkt 1 i den här artikeln, för att säkerställa samordning och samarbete med andra relevanta medlemsstater när det gäller de invasiva främmande arter av medlemsstatsbetydelse som fastställts i nationella förteckningar som antagits i enlighet med artikel 12.1. Medlemsstaterna får även inrätta mekanismer för samarbete på lämplig nivå när det gäller dessa invasiva främmande arter. Sådana mekanismer får inbegripa utbyte av information och data, handlingsplaner för spridningsvägar och utbyte av bästa praxis för hantering, kontroll och utrotning av invasiva främmande arter, system för tidig varning samt program för att öka allmänhetens medvetenhet eller kunskaper.

Artikel 23

Strängare nationella regler

Medlemsstaterna får behålla eller anta strängare nationella regler i syfte att förhindra introduktion, etablering och spridning av invasiva främmande arter. Dessa åtgärder ska vara förenliga med EUF-fördraget och anmälas till kommissionen i enlighet med unionsrätten.

KAPITEL VI

SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 24

Rapportering och översyn

1. Senast den 1 juni 2019 och vart sjätte år därefter ska medlemsstaterna uppdatera och överföra följande till kommissionen:

- a) En beskrivning, eller en uppdaterad version därav, av övervakningssystemet enligt artikel 14 och det offentliga systemet för kontroll av främmande arter som förs in i unionen enligt artikel 15.
- b) Utbredningen av de invasiva främmande arter av unionsbetydelse eller av regional betydelse i enlighet med artikel 11.2 som förekommer på deras territorium, inbegripet information om deras migrations- eller reproduktionsmönster.
- c) Information om de arter som betraktas som invasiva främmande arter av medlemsstatsbetydelse enligt artikel 12.2.
- d) De handlingsplaner som avses i artikel 13.2.
- e) Samlad information för hela det nationella territoriet om de utrotningsåtgärder som vidtagits i enlighet med artikel 17, de hanteringsåtgärder som vidtagits i enlighet med artikel 19, deras effektivitet samt deras påverkan på icke-målarter.
- f) Antalet tillstånd som avses i artikel 8 och det syfte för vilket de har utfärdats.
- g) Åtgärder som vidtagits för att informera allmänheten om förekomsten av invasiva främmande arter och eventuella åtgärder som medborgare uppmanats att vidta.
- h) De inspektioner som krävs enligt artikel 8.8.
- i) Information om kostnaderna för de åtgärder som vidtagits för att följa denna förordning, om sådan finns tillgänglig.

2. Medlemsstaterna ska senast den 5 november 2015 underrätta kommissionen och informera övriga medlemsstater om de behöriga myndigheter som ansvarar för tillämpningen av denna förordning.

3. Senast den 1 juni 2021 ska kommissionen se över tillämpningen av denna förordning, inklusive unionsförteckningen, den handlingsplan som avses i artikel 13.2, övervakningssystemet, tullkontrollerna samt utrotnings- och hanteringsskyldigheterna, och överlämna en rapport till Europaparlamentet och rådet, eventuellt åtföljd av lagstiftningsförslag till ändringar av denna förordning, inbegripet av unionsförteckningen. Den översynen ska även omfatta en bedömning av effektiviteten hos genomförandebestämmelserna om invasiva främmande arter av regional betydelse, behovet av och möjligheten att föra in arter som är inhemska i unionen i den unionsförteckning samt det eventuella behovet av ytterligare harmonisering för att göra handlingsplanerna och de åtgärder som vidtas av medlemsstaterna mer effektiva.

4. Kommissionen ska genom genomförandeakter specificera de tekniska formaten för rapporterna i syfte att förenkla och rationalisera medlemsstaternas rapporteringsskyldigheter när det gäller de uppgifter som avses i punkt 1 i den här artikeln. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 27.2.

Artikel 25

System för informationsstöd

1. Kommissionen ska gradvis inrätta det system för informationsstöd som krävs för att underlätta tillämpningen av denna förordning.

2. Senast den 2 januari 2016 ska det systemet omfatta en datastödsmechanism som kopplar samman de befintliga datasystemen avseende invasiva främmande arter, med särskild tonvikt på information om de invasiva främmande arterna av unionsbetydelse, för att underlätta rapporteringen enligt artikel 24.

Den datastödsmechanism som avses i första stycket ska fungera som ett verktyg som kommissionen och medlemsstaterna kan använda för att hantera de relevanta anmälningar som krävs enligt artikel 16.2.

3. Senast den 2 januari 2019 ska den datastödsmechanism som avses i punkt 2 fungera som en mekanism för informationsutbyte om andra aspekter av tillämpningen av denna förordning.

Den får även omfatta uppgifter om invasiva främmande arter av medlemsstatsbetydelse, och om spridningsvägar, riskbedömning samt hanteringsförvaltnings- och utrotningsåtgärder, om sådana finns tillgängliga.

Artikel 26

Allmänhetens deltagande

När handlingsplaner upprättas enligt artikel 13 i denna förordning och hanteringsåtgärder fastställs enligt artikel 19 i denna förordning, ska medlemsstaterna se till att allmänheten på ett tidigt stadium ges en faktisk möjlighet till deltagande i förberedande, ändringar eller översyn, med hjälp av de närmare bestämmelser som medlemsstaterna redan fastställt i enlighet med artikel 2.3 andra stycket i direktiv 2003/35/EG.

Artikel 27

Kommittéförfarande

1. Kommissionen ska biträdas av en kommitté. Denna kommitté ska vara en kommitté i den mening som avses i förordning (EU) nr 182/2011 och den får vid fullgörandet av sina uppgifter ta hjälp av det vetenskapliga forum som avses i artikel 28.

2. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 5 i förordning (EU) nr 182/2011 tillämpas.

3. Om kommittén inte avger något yttrande, ska kommissionen inte anta utkastet till genomförandeakt och artikel 5.4 tredje stycket i förordning (EU) nr 182/2011 ska tillämpas.

Artikel 28

Vetenskapligt forum

Kommissionen ska säkerställa deltagande av företrädare för forskarsamhället som utsetts av medlemsstaterna för att ge råd i vetenskapliga frågor rörande tillämpningen av denna förordning, särskilt när det gäller artiklarna 4, 5, 10 och 18. Dessa företrädare ska samlas i ett vetenskapligt forum. Forumets arbetsordning ska fastställas av kommissionen.

Artikel 29

Utövande av delegeringen

1. Befogenheten att anta delegerade akter ges till kommissionen med förbehåll för de villkor som anges i denna artikel.

2. Den befogenhet att anta delegerade akter som avses i artikel 5.3 ska ges till kommissionen för en period av fem år från och med den 1 januari 2015. Kommissionen ska utarbeta en rapport om delegeringen av befogenhet senast nio månader före utgången av perioden av fem år. Delegeringen av befogenhet ska genom tyst medgivande förlängas med perioder av samma längd, såvida inte Europaparlamentet eller rådet motsätter sig en sådan förlängning senast tre månader före utgången av perioden i fråga.

3. Den delegering av befogenhet som avses i artikel 5.3 får när som helst återkallas av Europaparlamentet eller rådet. Ett beslut om återkallelse innebär att delegeringen av den befogenhet som avses i beslutet upphör att gälla. Beslutet får verkan dagen efter det att det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*, eller vid ett senare i beslutet angivet datum. Det påverkar inte giltigheten av delegerade akter som redan har trätt i kraft.

4. Så snart kommissionen antar en delegerad akt ska den samtidigt delge Europaparlamentet och rådet denna.

5. En delegerad akt som antas enligt artikel 5.3 ska träda i kraft endast om varken Europaparlamentet eller rådet har gjort invändningar mot den delegerade akten inom en period av två månader från den dag då akten delgavs Europaparlamentet och rådet, eller om både Europaparlamentet och rådet, före utgången av den perioden, har underrättat kommissionen om att de inte kommer att invända. Denna period ska förlängas med två månader på Europaparlamentets eller rådets initiativ.

Artikel 30

Sanktioner

1. Medlemsstaterna ska fastställa bestämmelser om vilka sanktioner som ska tillämpas vid överträdelser av denna förordning. Medlemsstaterna ska vidta alla nödvändiga åtgärder för att se till att de tillämpas.

2. Sanktionerna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande.

3. De föreskrivna sanktionerna får bland annat innefatta

a) böter,

b) beslagtalande av invasiva främmande arter av unionsbetydelse,

c) omedelbart tillfälligt upphävande eller återkallande av ett tillstånd som utfärdats i enlighet med artikel 8.

4. Senast den 2 januari 2016 ska medlemsstaterna informera kommissionen om de bestämmelser som avses i punkt 1, och eventuella ändringar ska meddelas utan dröjsmål.

Artikel 31

Övergångsbestämmelser för icke-kommersiella ägare

1. Genom undantag från artikel 7.1 b och d ska ägare till sällskapsdjur som inte hålls för kommersiella ändamål och som tillhör de arter som ingår i unionsförteckningen få behålla dem tills djuret dör av naturliga skäl, förutsatt att följande villkor är uppfyllda:

a) Djuren fanns hos ägaren innan arten fördes upp i unionsförteckningen.

b) Djuren fanns i sluten förvaring, och alla lämpliga åtgärder har vidtagits för att se till att det inte kan reproducera sig eller slippa ut.

2. De behöriga myndigheterna ska vidta alla rimliga åtgärder för att informera icke-kommersiella ägare om riskerna med att ha de djur som avses i punkt 1 och de åtgärder som ska vidtas för att minimera risken för reproduktion och för att exemplar slippes ut genom informationskampanjer och utbildningsprogram som organiseras av medlemsstaterna.

3. Icke-kommersiella ägare som inte kan säkerställa att de villkor som anges i punkt 1 uppfylls får inte tillåtas behålla de berörda djuren. Medlemsstaterna får ge ägarna möjlighet att lämna ifrån sig djuren. I så fall ska vederbörlig hänsyn tas till djurskyddet.

4. De djur som avses i punkt 3 i denna artikel får förvaras vid de verksamheter som avses i artikel 8 eller vid för ändamålet av medlemsstaterna inrättade anläggningar.

Artikel 32

Övergångsbestämmelser för kommersiella lager

1. Innehavare av ett kommersiellt lager av exemplar av en invasiva främmande art som förvärvats innan arten förts upp på unionsförteckningen ska tillåtas att upp till två år från det att arten förts upp på förteckningen hålla eller transportera levande exemplar eller delar av dessa som har reproduktionsförmåga för att sälja eller överlämna dessa till de forsknings- eller ex situ-bevarandeverksamheter och för den medicinska verksamhet som avses i artikel 8, förutsatt att exemplaren förvaras och transporteras i sluten förvaring och att alla lämpliga åtgärder vidtas för att se till att de inte kan reproducera sig eller slippa ut, eller för att slakta eller på ett humant sätt avliva dessa exemplar för att göra sig av med lagret.

2. Att sälja eller överföra levande exemplar till icke-kommersiella användare ska vara tillåtet under ett år efter det att arten förts upp på unionsförteckningen, förutsatt att exemplaren förvaras och transporteras i sluten förvaring och att alla lämpliga åtgärder vidtas för att se till att de inte kan reproducera sig eller slippa ut.

3. Om ett tillstånd har utfärdats enligt artikel 6 i förordning (EG) nr 708/2007 för en vattenbruksart som sedan förs upp på unionsförteckningen, och tillståndets giltighetstid är längre än den period som anges i punkt 1 i denna artikel, ska medlemsstaten återkalla tillståndet i enlighet med artikel 12 i förordning (EG) nr 708/2007 vid utgången av den period som avses i punkt 1 i den här artikeln.

Artikel 33

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2015.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Strasbourg den 22 oktober 2014.

På Europaparlamentets vägnar

M. SCHULZ

Ordförande

På rådets vägnar

B. DELLA VEDOVA

Ordförande
